

فهرست نسخ خطی متفرقه اصفهان (قسمت دوم)

رحیم قاسمی

مقدمه

در این فهرست آثار خطی پراکنده در اصفهان را که از سال‌های قبل تاکنون مشاهده کرده و موفق به تصویربرداری از آنها شده‌ام معرفی می‌کنم. قسمت اول این فهرست در همین فصلنامه (شماره ۷۵ بهار ۱۳۹۳) آمده است.

به جز فهرست متفرقات، پیش از این چند فهرست از نسخه‌های خطی کتابخانه‌های خصوصی اصفهان نیز در میراث شهاب از همین قلم به چاپ رسیده که از این قرار است: ۱- فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آیت الله طیب (میراث شهاب، شماره ۷۴، زمستان ۱۳۹۲) ۲- فهرست نسخ خطی کتابخانه امیرالمؤمنین علیه السلام (میراث شهاب، شماره ۷۶-۷۷ تابستان و پاییز ۱۳۹۳) ۳- فهرست نسخ خطی کتابخانه شخصی ایمانیه (میراث شهاب، شماره ۷۸ زمستان ۱۳۹۳)

امید می‌رود، این روند ادامه یابد تا غبار غربت از نفایس موجود در دارالعلم اصفهان زدوده شود.

۱۶۱. الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة

از: صدر المتأهّین محمد بن ابراهیم قوامی شیرازی (م: ۱۰۵۰).

این نسخه جلد اول کتاب است.

آغاز: الحمد لله فاعل کلّ محسوس ومعقول وغایة کلّ مطلوب ومحسوس.

انجام: والشاهد هو القسم الثانی وهو الاستدلال بالإشکال علی الأحوال.

نستعلیق، ابوتراب بن اسد الله شریف حسینی، یوم العرفة ۱۱۹۷ ق. عناوین به شنگرف، میرزا سید حسن مدعو به میرزا جانی اردستانی و حاجی محمد هادی خلف حاجی محمد کاظم، وصیان معتبر میرزا ابوتراب توی سرکائی، به اذن و استحضار جامع المعقول والمنقول علامة العصر ومجتهد الدهر میرزا محمد حسین امام جمعه اصفهان ناظر میرزا ابوتراب، این نسخه را با دوازده جلد کتب مکتوب به خط موصی در محرم ۱۲۱۶ ق وقف کرده اند. ۲۷۴ گ، ۱۴ سطری. (نسخه آیه الله حاج آقا حسین یزدی).

۱۶۲. الکافی

از: ثقة الإسلام ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی رازی (م: ۳۲۸).

این نسخه شامل فروع کافی از کتاب النکاح تا پایان کتاب الایمان والندور والکفارات است.

نسخ، ابوطالب بن حاج ابوتراب، جمادی الثانی ۱۱۰۱ ق. در حاشیه تصحیح شده است، با حواشی مفصل به نقل از م ق رمذ ظله، و م ت ق رحمه الله، و س م رحمه الله، و دیگران. صحت و ضعف و سایر احوال اسناد در حاشیه به رمز مشخص شده است. در آغاز فهرست این مجلد از فروع کافی در ۱۳ صفحه با خط زیبا کتابت شده که تاریخ اتمام آن یوم الغدیر ۱۱۲۱ است. فائده ای از مولانا محمد اسماعیل مازندرانی در یک برگ مجزا آمده است. عناوین به شنگرف، ۲۲۵ برگ، ۳۰ سطری. (اهدائی آیه الله میرزا محمد تقی مجلسی به کتابخانه مدرسه صدر بازار).

۱۶۳. ذخیره المعاد فی شرح الارشاد

از: محمد باقر بن محمد مؤمن سبزواری (م: ۱۰۹۰)

این نسخه جلد اول کتاب است.

نسخ زیبا، محمد بن محمد صادق، ۱۲۴۷، به امر سید سند استاد، الکاشف لأسرار الدقائق سید محمد صادق، فهرست و عنوان مطالب در حاشیه به نسخ زیبا نگاشته شده است، با برخی حواشی از مصنف به نستعلیق. عناوین به شنگرف، ۲۲۰ برگ، ۲۷ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۶۴. بحار الانوار

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (م: ۱۱۱۰).
جلد ۱۴ کتاب است مسمی به کتاب السماء والعالم.
انجام: ویتلوه فی المجلد الثانی أبواب العناصر وکائنات الحال والمعادن والجبال والأنهار والبلدان والأقالیم.

نسخ، صفر علی بن اسماعیل نجف آبادی اصفهانی، ۱۲۵۶، حسب امر اعلم العلماء وفضل الفضلاء قدوة المدققین وفخر المحققین حاجی میر محمد علی المدرس فی دار السلطنة اصفهان، با یادداشت وقف و استکتاب از نماء جرقوئیه به خط محمد علی بن محمد اسماعیل حسینی شهریه خاتون آبادی در ۱۲۵۶. عناوین به شنگرف، ۲۹ سطر. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۶۵. بحار الانوار

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (م: ۱۱۱۰).
این نسخه جلد اول کتاب است.
نسخ، محمد اشرف بن زین الدین علی، قرن ۱۲، عناوین به شنگرف، ۲۱ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۶۶. تهذیب الاحکام

از: شیخ الطائفة ابو جعفر محمد بن حسن طوسی (م: ۴۶۰).
جلد سوم کتاب است از کتاب الجهاد تا آغاز کتاب الطلاق.
نسخ، عبد الله بن حسین رستم‌داری، ۹۷۲، نسخه را فرزند کاتب شیخ قاسم ظاهر آدر سال مزبور با ملا محمد نفاضی مقابله و تصحیح کرده است. با یادداشت تملک محمد حسین بن محمد صالح حسینی [خاتون آبادی] و مهر تملک: بود مروّج دین محمدی جعفر. عناوین به

شنگرف، رموز اسناد احادیث به شنگرف در کنار صفحات ثبت شده است. این نسخه بر حسب وصیت آیه الله صادقی وقف کتابخانه مدرسه صدر شده است. ۲۳ سطری.

۱۶۷. الکافی

از: ثقة الإسلام ابو جعفر محمد بن یعقوب کلینی رازی (م: ۳۲۸).
این نسخه مشتمل بر کتاب العتق از فروع کافی تا پایان و نیز کتاب الروضة است.
نسخ، محمد بن اسد بن ملا دوست محمد، ۱۰۶۴، عناوین به شنگرف، ۲۱ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۶۸. عین الحیة

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (م: ۱۱۱۰).
نسخ، کاتب نامعلوم، ۱۰۹۳، در حاشیه تصحیح شده و در پایان علامت بلاغ آمده است.
این نسخه را حاجی یوسف یوزباشی در ۱۰۹۵ وقف کرده و تولیت آن را با خود و سپس با سیادت و فضیلت پناه حقایق و معارف آگاه جامع معقول و منقول علامی فهامی میر محمد خاتون آبادی قرار داده است. عناوین به شنگرف، ۱۸ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۶۹. مرآة العقول فی شرح أخبار آل الرسول

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (م: ۱۱۱۰).
این نسخه شرح کتاب الروضة از کتاب الکافی است.
نسخ، فضل الله بن محمد ابراهیم نوری، ۱۱۱۸، عناوین به شنگرف. این نسخه را مقرب المحضرة العلیة العالیة حاجی محمد رضا آقا در ۱۱۲۲ بر طالبان علوم دینی وقف کرده و تولیت آن را به سلاله السادات والنجبائی شمساللسیادة والنجابه میر محمد رضا ولد حضرت گرامی منزلت میر عبد الله قرار داده است. ۱۸ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار، فهرست نشده).

۱۷۰. طب الائمة

از: عبد الله بن سابور زیات و حسین ابنی بسطام (ق ۵).
نستعلیق و نسخ زیبا، محمد صالح بن ابراهیم حبش سارئی مازندرانی، ۱۰۷۶، این نسخه را نواب مریمی آداب فاطمی القاب خورشید احتجاب قررکاب زبده نتایج ارکان شاهزاده عالمیان

با سایر کتاب های دیگر که ظهر هر کدام آراسته است به همین شرح در ۱۱۲۵ برسکنه حجرات و مترددین مدرسه واقعه در بیرون دروازه حسناباد اصفهان متعلقه به سرکار نواب معزی الیها وقف نموده و تولیت آن با واقفه موقفه و بعد از آن با پادشاه عصر قرار داده شده است. در پایان نسخه منتخباتی از عدة الداعی نقل شده است. در صفحه آخر یادداشتی از عبد الله بن ملا علی طهرانی جی اصفهانی متخلص به خاطی در ۱۲۳۷ آمده است. عناوین به شنگرف. ۱۱ سطری. (کتابخانه مدرسه صدر بازار).

۱۷۱. مجموعه:

۱. نهج البرفی ادعیه السرّ

از: عبد المطلب اصفهانی (قرن ۱۲).

ترجمه ادعیه سی و یک گانه موسوم به ادعیه سرّ قدسیه^۱ است، با اشعاری از مترجم. در حاشیه می نویسد: ثالث المعلمین امیر محمد باقر الداماد و مولانا میرزا محمد استرآبادی و سایر متأخرین رحمهم الله تعالی را شوقی بسیار و ذوقی بیشمار در مداومت این ادعیه بزرگوار بوده و سالکان مسالک راه هدی را در تکرار این ادعیه اسراری چند هست که به وصف در نیاید.

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عد قادری را سزاست که به کیفیت چاشنی مواظبت اذکار منقوله و اوارد مرویه مذاق جان راغبان را حلالت قند مکررا اجابت دهد و تیرآه مراقبان را از کمانخانه دست دعا به هدف مطلب که نشانه برآمدن امید است شرف اصابت بخشد.

۱. > ادعیه السّرّ للسید الامام أبی الرضا ضیاء الدین فضل الله بن علی بن هبة الله بن علی بن عبد الله الحسنی الروندی من مشایخ ابن شهر آشوب

وكان حیاً فی سنة ۵۴۸، وهی إحدى وثلاثون دعاء کلّ منها لحاجة خاصة. أول إسنادها فی بعض النسخ: أخبرنا الإمام أبو الرضا ضیاء الدین فضل الله... وذكر هذا السند أيضا شارح هذه الأدعية ومترجمها أيضا بالفارسية السید محمد مؤمن بن محمد زمان الحسینی الطالقانی، وعلى الشرح تقریظ أستاذة المحقق آقا جمال الدین الخوانساری الذي توفي سنة ۱۱۲۵، وأوردها الكفعمی مجتمعة فی البلد الأمين لكن بدون ذكر السند، وفي البحار نقلاً عنه أيضا فی سائر كتب الأدعية متفرقة على حسب الحوائج، ولما كانت هذه الأدعية من الأحادیث القدسیة التي أخبرها النبي الأمين ليلة المعراج لما انتهى به إلى السماء السابعة أوردها الشيخ المحدث الحر العاملي فی كتابه الجواهر السنیة فی الأحادیث القدسیة مرتبة مجتمعة وذكر فی أوها السندین جميعاً ویدأ بسند أبی علی. < الذریعة، ج ۱، ص ۳۹۷.

۲. ترجمه عهد نامه مالک اشتر

آغاز: و از جمله عهدی ورقی که آن حضرت علیه السلام نوشته بود برای مالک اشتر نخعی رحمه الله که والی بود بر مصر و بر کارهای متعلق به مصر این عهد است. نسخ زیبا، کاتب نامعلوم، قرن ۱۲، ترجمه ادعیه و عهد نامه به شنگرف در زیر سطور، با حواشی توضیحی به نستعلیق. عناوین به شنگرف، با یادداشتی از محمد حسن صحّاف و مهر <عبدہ الراجی محمد بن عبد الجواد>. ۱۸ سطر. (نسخه متعلق به جناب آقای مهدی نوری).

۱۷۲. ترجمه و شرح مفتاح الفلاح

از آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری (م: ۱۱۲۵). نسخ زیبا، کاتب نامعلوم، قرن ۱۲، حواشی به نستعلیق از مترجم با عنوان جم سلمه الله، ترجمه ادعیه زیر سطور به شنگرف. نسخه را احمد بن محمد هادی حسینی در ۱۱۴۲ مقابله کرده است <فی السنة المبارکة التي قمع الله تعالی فیها أعداء الدین وأهلکهم الله الهلاک المستیین فوقع فیها فتح اصفهان صانها الله تعالی عن طوارق الحدیثان من ید الملائعین الملقب بافغان... وقد سمع فی المنام فی تاریخه منادیاً ینادی یا امام رضا مدد>. ۱۵ سطر. (نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر کتابی).

۱۷۳. زبدة البیان فی براهین أحكام القرآن

از احمد بن محمد مقدس اردبیلی (م: ۹۹۳). نسخ زیبا، محمد زمان بن محمد، ۱۰۸۹، در حاشیه تصحیح شده است، با حواشی به نستعلیق. عناوین به شنگرف، با نشان تملک عبد الحی و عبد الکریم بن عبد الحی و مهر محمد صادق بن محمد حسین الحسینی و یادداشت خرید کتاب در دارالعلم شیراز ۲۱ سطر. (نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر کتابی).

۱۷۴. عیون أخبار الرضا علیه السلام

از شیخ صدوق ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه قمی (م: ۳۸۱). نسخ، نظر علی معلّم ابن خواجه محمد نیشابوری، ۱۰۹۱، در حاشیه تصحیح شده است، با حواشی و توضیحات فراوان در کنار صفحات. ۲۱ سطر. (نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر

کتابی).

۱۷۵. الکشاف عن حقائق التنزیل

از: ابوالقاسم جارالله محمود بن عمر زرخشری (م: ۵۳۸).
این نسخه تفسیر سوره مریم تا آخر قرآن کریم را در بردارد.
نسخ زیبای معرب، محمد بن حسن شولستانی، ۱۱۱۳، حواشی به نستعلیق تحریری،
عناوین به شنگرف. با مهر کاتب در پایان: وما محمد إلا رسول. ۲۵ سطر.

این ابیات در انجامه کاتب آمده است:

کتابتک یا کتاب ولست أدری	إذا ما متّ من یقرأک بعدی
صدیقی أم حبیبی أم عدوی	فسبحان الذی بالغیب یدری
ستبقی خطوطی فی الدفاتر برهة	علی أنها تبقى وتنفی أنامل
فیا ناظرًا فیها سل الله رحمة	لکاتبها المدفون تحت الجنادل

شعر در مدح کتاب:

إنّ التفاسیر فی الدنیا بلا عدد	ولیس فیها لعمری مثل کشف
إن کنت تبغی الهدی فالزم قرائته	والجهل کالداء والکشاف کشف

واین یادداشت در ذیل آن: أقول: یعنی الهدی علی ظواهر ألفاظ القرآن علی نهج العربیة ومذاق المعتزلة فی الدلائل وعلی ما یرتضیه الحنفیة فی فروعها والمسائل فعلیک بملازمته ومطالعته کما قال الشاعر المادح له وإلا فاحث فی وجهه التراب حیث أصاب فإن الشعراء یتبعهم الغاؤون بل تمسک بمن روى عن أهل البيت علیهم السلام فیما أصابک من أمواج القرآن وصفات القرآن فإنهم سفینة النجاة واتباعهم والاقتباس من هداهم یرفع الدرجات ویتقبل المحسنات فالله یحق الحق وهو یرید السبیل.

آه کجاست منزلت کز پی جستن تودل کرده به هر طرف روان اشک برهنه پای را

(نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر کتابی).

۱۷۶. الصحیفة السجادية

نسخ زیبا، محمد تقی منجم ابن محمد رضا منجم، قرن ۱۲، کاتب نسخه را جهت هدیه به خزانه شاه سلیمان صفوی نگاشته است. نسخه را علامه العلماء وزبده الفقهاء حاج سید محمد ابن ابن مرحوم حاج میرزا کوچک کتابفروش به مقتضای وصیت مرحوم حاج میرزا جلال الدین ابن اخ حاج میرزا کوچک مزبور در ۱۲۵۲ بر طلاب و علما وقف کرده است. با سرلوح زرین زیبا و تذهیب دو صفحه اول. ترجمه به نستعلیق زیبا در زیر سطور به شنگرف. با حواشی توضیحی به نستعلیق. عناوین به لاجورد، مجدول به زرومشکی، در پایان صفحاتی حسب خواهش آقا سید علی بن حاجی میرزا جلال در ۱۲۵۹ قلمی شده است. ۱۸ سطری. (نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر کتابی).

۱۷۷. بحار الانوار

از علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (۱۱۱۰).
این نسخه جلد اول کتاب است.

نسخ زیبا، اقل الطلاب والکتاب محمد رضا، ۱۲۸۸، حسب فرموده سرکار جلالت دثار عظمت مدار دیانت و تقوا شعار سلالة السادات العظام آقا میرزا محمد علی گلستانه. عناوین به شنگرف ۲۳ سطری. (نسخه کتابخانه دکتر سید محمد باقر کتابی).

۱۷۸. حدیقة الشیعة

منسوب به: احمد بن محمد مقدس اردبیلی (م: ۹۹۳).
این نسخه جلد دوم کتاب است.

آغاز: زیب آرایش آغاز و انجام نعوت و صفات انبیای عظام و اوصیای کرام حمد و سپاس ملکیت علام...

انجام: از دوستان دوستان امیرالمؤمنین علیه السلام حساب کند... تمت کتاب حدیقة الشیعة من تصانیف مولی الأجل الأزهد أعلم أفضل (کذا) العلامة الأردبیلی فی یوم السبت شهر رمضان المبارك سنه ۱۱۰۴...

نسخ زیبا، محمد باقر بن محمد رضا ساکن قریه تل سرخ، ۱۱۰۴، حسب فرموده آقا جلال الدین علیا خلف آقا محمد نصیر کامفیروزی. ۲۵ سطری.

۱۷۹. الصحيفة السجادية

نسخ زيبا، مير شريف بن مولانا مير كلب على حسنى اصفهانى، محرم ۱۱۱۸ ق. در بلده اله آباد، عناوين به شنگرف، در حاشيه تصحيح شده است. اين نسخه را سيد مرتضى حسينى وصى مير شريف در ۱۱۲۷ ق وقف کرده است. ۳۱۵ صفحه، ۱۱ سطرى. (نسخه ملكى آقاى عباسى).

۱۸۰. مسالك الافهام إلى تنقيح شرائع الاسلام

از شهيد ثانى زين الدين بن على عاملى (م: ۹۶۵).
اين نسخه جلد آخر مسالك است، از كتاب الأثر تا انتها.
آغاز افتاده: بل أعمّ من أن يكون سبباً اختيارياً كالشرا و قبول الهبة.
نسخ، صالح بن سعيد محضاوى، ربيع الأولى ۹۷۵، عناوين به شنگرف، با مهر تملك بيضوى: <کنده به دل مهر محمد تقى> و مهر <تقى ابن محمد الموسوى>. جلد تيماج قهوه اى ضربى ترنج دار، ۲۵ سطرى.

۱۸۱. مسالك الافهام إلى تنقيح شرائع الاسلام

از شهيد ثانى زين الدين بن على عاملى (م: ۹۶۵).
اين نسخه جلد اول كتاب است.
انجام: إذ المقتضى هو توقفه على صحة النكاح المتقدم. تم الجزء الأول وهو النصف الأول...
نسخ زيبا، عبد الله بن محمد خوانسارى، ۱۲۴۶، با مهر تملك: <بود مروّج دين محمدى جعفر> از جمله كتب موقوفه بهرام بيك است كه در ۱۲۷۹ از منافع مزرعتين موران و طيرانچى خريده شده است. به مهر سيد اسد الله بن محمد باقر موسوى. عناوين به شنگرف، ۴۳۰ برگ، ۲۸ سطر. (كتابخانه آية الله سيد ميرزا هاشمى قهدريجانى).

۱۸۲. سؤال و جواب

از حاج محمد جعفر بن محمد صفى آباده اى (م: ۱۲۸۰).
سؤال و جواب فقهى است از كتاب الوكالة تا كتاب الموارث.
آغاز: الله الله من عدم التجوال فى معركة الآراء والدلائل والنبي النبى من تزويب الأثافى الدقيقة بدون تأزيز المراحل فاللازم الاستمسك بعروة وثقى التوكل عليه تعالى لتحريك دائرة

توفیقه مع الجلاجل اقتضاء لآثار الأعلام واستيكا لهم لاستتمام النعمة إلى أن يصل إلى الكلاكل. وبعد فيقول الراجل في ميدان التحقيق والمتطأطأ في مقام التدقيق محمد جعفر بن محمد صفى الذى بالتعمق غير حقيق ولا بالاتباع يليق ومع ذلك كان بيده ناصيته وبها زمام التوفيق إنى لما رأيت وتر الزاوية القائمة لتحرير المسائل الدينية غير مساو لمربع ساير الأوتار... مختصرات الفروع غير طالعة مع معدّل نهار هذه الأعمار أحببت أن أحزّر ما يعمّ به البلوى فى ضمن سؤالات وأجوبة مستخرجة من الكتب التى صرفت العمر فيها فى آناء الليل وأطراف النهار ثبنا الله بالقول الثابت لدى التلقى بالجواب عن سؤال القبر حين رفع الدثار والشعار.

سؤال: هل يتوقّف انتقال الملك بالهدية على الإيجاب والقبول اللفظيين من المهدى والمهدى إليه أم لا؟

انجام: وفى مجمع البحرين والدية بالكسر حقّ القليل إلى أن قال ودى القاتل القليل بديه دمه إذا أعطى واليه المال الذى.

نسخ زيبا، كاتب نامعلوم، قرن ۱۳، در حاشيه تصحيح شده است بان نشان بلاغ. عناوين به شنكرف، نسخه را مؤلف در ۱۲۷۸ برقره العين عطاء الله و بعد از آن براولاد ذكور او وقف کرده است. ۱۵۰ برگ، ۱۱ سطرى. (کتابخانه آية الله سيد ميرزا هاشمى قهدريجاني).

۱۸۳. بحار الانوار

از: علامه محمد باقر بن محمد تقى مجلسى (م: ۱۱۱۰).

اين نسخه جلد دوازدهم كتاب است.

آغاز: الحمد لله الذى زين سماء الدين بالشمس والقمر محمد وعلى خير البشر وبالنجوم الباهرة من ألهما أحد عشر صلوات الله عليهم ما لاح نجم وظهر ولعنة الله على من تولّى منهم وكفر.

نسخ، كاتب نامعلوم، قرن ۱۱، در حاشيه تصحيح شده است. اين نسخه از نساء حمام واقع در اراضى نقش جهان اصفهان از اوقاف سلطان سليمان صفوى استنساخ شده و علامه مجلسى آن را به امروى در ربيع الأول ۱۱۰۰ وقف کرده است. عناوين به شنكرف. ۱۷۶ برگ، ۲۳ سطر. (کتابخانه آية الله سيد ميرزا هاشمى قهدريجاني).

۱۸۴. ترجمه و شرح مفتاح الفلاح

از آقا جمال الدین محمد بن حسین خوانساری (م: ۱۱۲۵).
نسخ زیبا، محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی اصفهانی امام مسجد جامع جدید عباسی،
۱۲۰۱، با حواشی نستعلیق. ترجمه ادعیه به شنگرف در زیر سطور، عناوین به شنگرف، دارای
سرلوح مذهب زیبا، صفحات مجدول به زرو مشکی. ۱۸۷ برگ، ۱۶ سطری. (کتابخانه مرحوم
حجة الاسلام سید حسین میرخلف).

۱۸۵. مجموعه:

۱. نظم الاصول

از سید قوام الدین محمد سیفی قزوینی (۱۱۴۹ق)^۱.
زبدة الأصول شیخ بهائی رادردار السلطنة اصفهان در ۱۰۱ بیت به نظم عربی در آورده
است.

آغاز:

الحمد لله العلی العالی ذی النور والبهاء والإفضال
بهاؤه علی القلوب ساطع و نوره علی الصدور لامع

انجام:

وقع الفراغ عن نظم الزبدة المباركة البهائية في ألف وواحد من الأبيات اللطيفة بعدد أسماء
الله الشريفة بفيض ربّي في شهر طلع فيه نجم ولادة خير البشر، وعمّ الخير في العالمين وانتشر،
وجاء الحق ثابتاً أصوله، وزهق الباطل خائباً مأموله بدار السلطنة اصفهان، حرست عن بوائق
الزمان، والتاريخ نظم الزبدة البهائية.

الهي بالنبي وبابن عمّه وألهما الكرام العالمينا
بكلّ منهم فارحم قواما ويكفي واحدا للعالمينا

۲. المقدمة الجزرية

از: شمس الدين ابو الخير محمد بن محمد جزرى شافعى (م: ۸۳۳).

آغاز:

يقول راجى عفو رب سامع محمد بن الجزرى الشافعى

انجام:

على النبى المصطفى خير البشر ما طلع الشمس وما لاح القمر

۳. رساله در تجويد

از: ملا ابو الحسن

آغاز: الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والجحيم للغاوين... أما بعد، بدان كه اين مختصرى است در معرفت بعضى از قواعد ضروريه تجويديه.

انجام: مثل وقيل من راق ووقفه وسين هم قياس سكته است والله أعلم بالصواب.

۴. الفصول

از: ابو عبد الرحمن سلمى (م: ۴۱۳).

آغاز: الحمد لله الذى عرف أصل صفوته عيوب أنفسهم، وأكرمهم بمطالبة عذرها، وجعلهم من أصل اليقظة والانتباه... قال الشيخ أبو عبد الرحمن السلمى رحمة الله عليه وبعد، فقد سألتى بعض المشايخ أكرمهم الله برضاه أن أجمع لهم فصولاً فى عيوب النفس يستدل بها على ما وراءها، فأسعفته بطلبته، وجمعت له هذه الفصول التى أسأل الله أن لا يعد منا بركاتها.

انجام: فإنه القادر على ذلك والواهب له، آخر المسألة وهو حسبنا ونعم الوكيل... وقع الفراغ من كتبه هذا الكتاب على يدي أحوج العبيد الراجى رحمة رب الأناسى محمود بن التقى الحسينى العباسى... لسنة ست وسبعين وثمانائة.

نسخ: على اصغر، ۱۲۶۶ (پایان رساله سوم) عناوين به شنگرف، با یادداشتی از سید کمال الدین میرخلف به تاریخ ۱۴۰۷ در معرفی رسائل مجموعه و بیان این که این کتاب از کتاب های ابوی بزرگوارمان مرحوم حاج آقا سید حسین میرخلف به یادگار برجای مانده است. قطع رقعی،

۱۴ سطری. (کتابخانه مرحوم سید حسین میرخلف).

۱۸۶. مسالك الافهام إلى تنقيح شرائع الاسلام

از: شهید ثانی زین الدین بن علی عاملی (م: ۹۶۵).

آغاز افتاده: کمذهب الشيخ صارامعاً مهراً، فإذا طلقها قبل الدخول فإن كان قبل أن يضع رجع إليه. (ج ۸ چاپی ص ۲۳۷).

نسخ، رمضانعلی بن محمد علی رارانی قهاب، ۱۰۷۳، در حاشیه تصحیح شده و علامت بلاغ دارد. با یادداشتی در پایان کتاب اللقطة مبنی بر فراغ از تصحیح کتاب در ۱۰۸۷ من نسخه معتمدة مزی علیها مصنفها به امر سید سند امجد علامی فهامی میرروح الأمين حسینی نائینی، با چند حاشیه از مرتضی بن روح الأمين حسینی در ۱۰۱۶ و سید محمد مهدی نایب الصدر اصفهانی بارمز ه العلوی. نسخه را ابو جعفر بن روح الأمين مختاری عبیدلی حسینی در ۱۱۰۴ وقف کرده است. عناوین به شنگرف، ۸۱۸ برگ، ۲۵ سطری. (کتابخانه مرحوم سید محمود ققھی).

۱۸۷. مسالك الافهام إلى تنقيح شرائع الاسلام

از: شهید ثانی زین الدین بن علی عاملی (م: ۹۶۵ ق).

این نسخه از کتاب النکاح تا پایان قسم الإیقات رادبردارد.

نسخ، محمد بن ابوالقاسم حسینی دهکردی، ۱۲۳۴ ق. در آغاز چند حاشیه از عبد الکریم حسینی دارد. قطع رحلی، ۲۹ سطری.

۱۸۸. حاشیة معالم الاصول^۱

از: ملا میرزا محمد بن حسن شیروانی (م: ۱۰۹۸ ق).

آغاز: الفقه فی اللغة الفهم الخ ابتداءً بتعريف الفقه دون أصول الفقه.

انجام: وإلا يكون نسخاً على التقديرين. كذا قيل ولعله احتمل اعتماداً.

نسخ، سید حسن بن محمد جعفر حسینی اردکانی، محرم ۱۲۳۷ ق. تصحیح شده، با چند حاشیه از سید حسن. ۱۶ سطری.

۱۸۹. منتقى الجمان فى الاحاديث الصحاح والحسان

از: شيخ جمال الدين أبو منصور حسن بن زين الدين شهيد ثانى (م: ۱۰۱۱ق).
 آغاز: الحمد لله الذى نطقت بحديث وجوب وجوده وأزليته آيات سلطانه وعجائب عظمته.
 انجام: باب الصلاة فى المحمل والسفينة... عن العلاء، عن محمد بن مسلم قال: قال لى أبو
 جعفر عليه السلام: صل صلاة الليل والوتر والركعتين فى المحمل. (ج ۲، ص ۲۱۳ متن چاپى).
 نستعليق زيبا، ق ۱۱، كاتب نامعلوم، عناوين به شنكرف، ۱۹۵ برگ، ۲۲ سطرى.

۱۹۰. جوامع الجامع

از: امين الإسلام ابو على فضل بن حسن طبرسى (م: ۵۴۸).
 انجام افتاده: حتى إذا بلغ بين السدين وجد من دونهما... يخرجون أيام الربيع.
 نسخ، آيات با خط شنكرف مشخص شده، با يادداشت تملك رضى الدين محمد بن جمال
 الدين احمد جيلى لاهيجى در ذى الحجه ۱۰۸۹ق در ايام اقامت او در اصفهان با مهر <سبحان
 الملك القدوس رضى> و يادداشت تملك مرتضى قلى ابن حاجى معصوم با مهر <كنده به دل
 مهر على، مرتضى>. در حاشيه تصحيح شده است، با حواشى به نستعليق در ثلث اول كتاب
 به نقل از قاضى و كشاف و تبيان و يك حاشيه از صالح سلمه الله و چندين حاشيه از ح ل
 سلمه الله تعالى. نسخه را سيد ابو القاسم بهشتى در ۱۳۸۳ق وقف کرده است. قطع رحلى،
 ۲۶ سطرى. (كتابخانه مدرسة النفيسة).

۱۹۱. الحبل المتين

از: شيخ بهاء الدين محمد بن حسين عاملى (م: ۱۰۳۰).
 انجام: إلا إن تكون تسمع الصوت.
 در آغاز نسخه، الوجيزة وفهرست جلد اول كتاب حبل المتين آمده و در پايان مى نويسد:
 <صار جميع ما تضمنه هذا المجلد من الأحاديث الصحاح والحسان والمؤثقات بعد حذف المكرر
 ألف حديث وخمس وثمانون حديثاً صحاح حسان مؤثقات>.
 نستعليق، كاتب نامعلوم، ۱۰۷۶ق. عناوين به شنكرف، ۱۸ سطرى. (كتابخانه مدرسة
 النفيسة).

۱۹۲. الصحيفة السجادية

نسخ معرب و نستعلیق زیبا، کاتب نامعلوم، قرن ۱۱، در حاشیه تصحیح شده و نشان بلاغ در بسیاری از صفحات به چشم می خورد. کاتب در پایان تاریخ اتمام را ۸۹۱۱ ذکر کرده که ظاهراً باید برعکس خوانده شود: (۱۰۹۸). جدول، با سرلوح مذهب زیبا، ترجمه ادعیه در زیرسطور به شنگرف، عناوین به شنگرف. جلد تیماج قرمز ضربی که نام ابراهیم بن محمد باقربران حک شده است، ۱۸ سطری. (نسخه شخصی جناب آقای طهماسبی).

۱۹۳. محرق القلوب

از: ملا محمد مهدی بن ابی ذر نراقی (م: ۱۲۰۹).
نستعلیق زیبا، نصرالله بن عنایة الله فراهانی، ربیع الثانی ۱۲۴۴، حسب خواهش اخوی مقامی آقا محمد ابراهیم خلف حاجی محمد مهدی قهرودی. با یادداشتی به شکسته نستعلیق در ۱۲۶۳ق از محمد حسین خوانساری مشعر بر این که کتاب مال حاج محمد ابراهیم مذکور می باشد. عناوین به شنگرف، قطع رحلی، ۲۳ سطری.

۱۹۴. عین الحیاة

از: علامه محمد باقر بن محمد تقی مجلسی (م: ۱۱۱۰ق).
نسخ زیبا، محمد علی بن جمال الدین محمد استادیرانی جی، ربیع الأول ۱۰۸۰ق. در حاشیه تصحیح شده، صفحه اول نونویس است. ۵۴۰ صفحه، ۲۷ سطری.

۱۹۵. حمله حیدری^۱

از: محمد رفیع باذل مشهدی (م: ۱۱۲۳ یا ۱۱۲۴ق).

آغاز:

به نام خداوند بسیار بخش خرد بخش و دین بخش و دینار بخش
همه کار دنیا و دین، کردگار ازین هر سه نعمت نمود آشکار

انجام:

هزاران درود و هزاران تحف ز ما باد بر پادشاه نجف
هزاران درود و هزاران ثنا ز ما باد بر سید انبیا

نستعلیق تحریری، علی محمد بن علی رضا جونقانی میروجی چهارمحالی، ۱۲۳۷ق. عناوین به سنگرف، قطع رحلی، ۲۲ سطری.

۱۹۶. ترجمه قطبشاهی

از: شیخ شمس الدین محمد بن علی بن احمد بن نعمة الله بن خاتون عاملی (ق ۱۱). ترجمه و شرح اربعین حدیث شیخ بهائی است که در زمان حیات شیخ انجام شده است. نستعلیق تحریری زیبا، محمد علی بن مهر علی، ۱۰۳۵، در آغاز تقریظ و اجازه شیخ بهائی به مترجم به نسخ جلی کتابت شده است. عناوین به سنگرف، قطع رحلی، ۲۷ سطری. (کتابخانه مسجد نو بازار اصفهان).

۱۹۷. حدیقة المتقین

از: مولانا محمد تقی بن علی مجلسی اصفهانی (م: ۱۰۷۰). انجام: و سنت است که امام بنشینند آنقدر که این جماعت نمازهای خود را تمام کنند والله تعالی يعلم. نسخ خوانا، کاتب نامعلوم، قرن ۱۳، عناوین به سنگرف، ۱۵ سطری. (کتابخانه مسجد نو بازار اصفهان).

۱۹۸. الانتصار

از: علم الهدی علی بن حسین بن موسی شریف مرتضی (م: ۴۳۶). نسخ، بدون نام کاتب، ۱۰۸۵، عناوین به سنگرف، ۱۶ سطری. (کتابخانه حاج شیخ کاظم کلباسی)

۱۹۹. شرح بیست باب بیرجندی

از: ملا مظفر بن محمد قاسم منجم گنابادی (ق ۱۱). آغاز: حمد و ثنای بی ریب و ریاقدیری راسزاست که کلک صنعت او اوراق افلاک را...

نستعلیق، اقل الطلاب شیخ حسن لاهیجی، ۱۲۲۹، حسب تمنای استاد میرزا محمد اسماعیل، با مهر تملک محمد اسماعیل الحسینی، عناوین و اشکال هندسی به شنگرف، ۱۴ سطر. (کتابخانه آقای مهدی نوری).

۲۰۰. الفوائد الرجالية

از: سید محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

تقریرات درس آیه الله میرسید علی علامه فانی است بدین شرح:

۱. تحقیق حال محمد بن سنان
۲. تحقیق حال اصحاب اجماع
۳. تحقیق حال یونس بن عبدالرحمان مولی آل یقطین
۴. تحقیق حال معلی بن خنیس
۵. تعارض جرح و تعدیل و تقدیم آن دو
۶. تحقیق حال قیاس بن ابراهیم تمیمی
۷. تحقیق حال ابراهیم بن هاشم
۸. تحقیق حال مشایخ کلینی

آغاز: الحمد لله... وبعد فهذه محاضرات فی جملة من الفوائد الرجالية استفدتها من سیدی الأستاذ العلامة المحقق المدقق المتتبع المتضلع جامع العلوم والکمالات بحر المعارف والدلالات آیه الله العظمی السید علی العلامة الفانی الاصفهانی دام ظلّه العالی وحيث وجدتها بديعة فی فنّها مبتكرة فی نسخها أحببت أن أقیدها فی وجيزة لتكون تذكرة لنفسی وتبصرة لغيری.
نسخ، محمد علی حسینی صادقی، بدون تاریخ، ۵۱ ص، ۱۸ سطر.

۲۰۱. المعارف العلوية

از: سید محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

تقریرات درس آیه الله میرسید علی علامه فانی است درمباحث توحید و صفات خداوند

که در ایام تعطیل در حوزة علمیه نجف اشرف القاء شده است.

آغاز: الحمد لله العالی عن شبه المخلوقین الغالب لمقال الواصفین الذی بعد فلا یرى وقرب

فشهد النجوى... أما بعد فيقول العبد المفتقر الى هداية الباری ورحمته محمد علی بن محمد

صادق الحسینی المدعو بمیر محمد صادقی عفی عنهما لَمَّا مَنَّ اللهُ تَعَالَى عَلَی بِمَجَاوِرَةِ الْمَشْهَدِ الْغُرُوی... رَأَيْتُ أَنَّ الْإِذَازِمَ عَلَی تَشْیِیدِ الْعُقَائِدِ الْحَقَّةِ وَتَحْقِیْقِ الْمَعَارِفِ الْإِلَهِیَّةِ فَحَضَرَتْ مَحْضَرِ سَیْدِنَا وَمَلَاذِنَا حُجَّةَ الْإِسْلَامِ وَالْمُسْلِمِیْنَ الْآغَا مِیْرَسِیدِ عَلَی الْعَلَامَةِ الْفَانِیِ أَدَامَ اللهُ تَعَالَى أَیَّامَ إِفَاضَاتِهِ فِی أَیَّامِ التَّعْطِیلِ لِلْبَحْثِ عَنِ أَحْوَالِ الْمَبْدَأِ وَالْمَعَادِ وَالتَّزَمْتُ عَلَی نَفْسِی تَقْرِیرَ أبحاثِهِ الشَّرِیْفَةِ وَتَحْرِیرَ دَقَائِقِهِ اللَّطِیْفَةِ وَسَمَّیْتُهَا بِالْمَعَارِفِ الْعُلُویَّةِ.

نسخ، محمد علی حسینی صادقی، بدون تاریخ، ۸۱ ص، ۱۸ سطر.

۲۰۲. مناهج الشارعیین^۱

از: میر محمد عبد الحسیب بن میر سید احمد حسینی (م: ۱۱۲۱).

کتابی است در عقائد و اخلاق بر اساس اخبار ائمه طاهرین علیهم السلام، مشتمل بر ۱۴ منہج و هر منہج دارای چندین شارع. منہج چهاردهم در اخبار متفرقه و مشتمل بر ۳۴ شارع است.

آغاز افتاده: عالیقدرش امیر المؤمنین علیه السلام و ارحام طیبه ایشان، شارع ششم در اکرام اولاد نبی صلی الله علیه وآله، شارع هفتم در زیارت رسول الله صلی الله علیه وآله، شارع هشتم در زیارت علی علیه السلام.

انجام: شارع سی و سیوم در بیان زمان بعد از سید کائنات صلی الله علیه وآله المطهرات... اطعام نمایند و نماز نگذارند مگر آن که مشغول به عملی گردند.

نستعلیق و نسخ زیبا، کاتب نامعلوم، قرن ۱۲، در حاشیه تصحیح شده است. ۳۹۶ صفحه، ۱۹ سطر.

۲۰۳. جواهر مکنونه و لالی مخزونه^۲

از: ملا مصطفی بن محمد خوئی (ق ۱۳).

مجموعه ای است از ختومات و ادعیه که در ده فصل تدوین گشته است. در آن از کتاب دیگر مؤلف به نام مقصد المؤمنین نام برده شده است.

آغاز: الحمد لله... اما بعد، در بیان بعضی از ختم های سریع الإجابة والأثر و دعاهای معتبره

۱. الذریعة ج ۲۲ ص ۳۴۶.

۲. الذریعة ج ۵ ص ۲۸۲.

که روایت شده است از علماء و فحول.

نسخ، اقل الطلاب جعفر قلی، ۱۲۵۵، در حاشیه تصحیح شده است. ۱۸۴ برگ، ۱۰ سطری.

۲۰۴. شرح الصحيفة السجادية^۱

از: میرزا محمد بن محمد رضا مشهدی (ق ۱۲).

آغاز: الحمد لله الذي كتب في صحيفة بصائرنا محبة أوليائه وأوجب علينا التبري والبراءة من أعدائه والصلاة على المصطفين من البرية بخصائص دعواته سيما الذين أذهب الرجس عنهم بنير آياته. أما بعد فيقول الفقير إلى الله الغني ميرزا محمد بن محمد رضا المشهدي هذه فوائد اتفقت مني على الصحيفة الكاملة السجادية الملقب بزبور أهل البيت وإنجيل آل محمد صلى الله عليه وآله كتبها تذكرة للخلان والإخوان وتبصرة لذوى الأفهام والأذهان.

نستعليق، محمد اسماعيل بن ملا محمد حسين، ۱۱۱۷، با تملك شيخ محمد علي واعظ تلواسكاني در ۱۳۴۰، و محمد مهدي بن محمد باقر موسوي (حجة الإسلام شفتي) و عبد الوهاب بن محمد مهدي موسوي و مهر كتابخانه مجد الدين. در صفحه آغاز با عنوان شرح صحيفه مولانا ميرزا محمد خياط ناميده شده است. دو صفحه در معرفي كتاب به قلم علامه سيد محمد علي روضاتي در آغاز آمده است. ايشان نسخه را در ۱۴۲۲ به اخ اعز فاضل كامل استاد حسن آقا مظاهري اهداء کرده است. قطع رقعی، ۱۷ سطری.

۲۰۵. شرح الاربعة حديثا

از: شيخ بهاء الدين محمد عاملی (م: ۱۰۳۰).

آغاز افتاده: في هذا الحديث ما من صلاة من صلة لتأكيد النفي إلا نادى ملك.

نسخ زیبا، کاتب نامعلوم، ۱۰۶۲، در حاشیه تصحیح شده است. با حواشی توضیحی فراوان به فارسی و عربی در حاشیه و میان سطوره به نستعلیق زیبا، و یادداشت فراغ از مطالعه کتاب جهت مباحثه بعض اخوان در ۱۲۵۹، و یادداشت تملک علی آقا ابن آقا جان الشهير بفاضل الشيرازی.

در صفحه آخر اشعار زیر از شيخ بهائی خطاب به شاه عباس صفوی نوشته شده است:
اگر کنم گله ای از زمانه غدار
به خاطرت نرسد از من شکسته غبار

که از شنیدن آن گشته ام ز خود بیزار
 مرا بود صد عار
 ولیک وقت ضرورت روا بود اظهار
 نوشته منشی به هر در و دیوار

به گوش من سخنی گفت دوش باد صبا
 که بنده را به کسانی شها دهی نسبت
 شها ستودن خود گرچه دور از ادب است
 تو قدر من نشناسی مرا به کم مفروش

بهائیم من و باشد بهای من بسیار

عناوین به شنگرف. ۲۰۰ برگ، ۱۵ سطری.

۲۰۶. نور البصر بحلّ مسألة الجبر والقدر

از: ملا خلیل بن اشرف قائنی (ق ۱۲).

آغاز افتاده: الجباروهی الرسالة التي نقلها الشيخ الأجل الشيخ المفيد... فألتمت على نفسي أن أشرح هذه الرسالة الإلهية بعون الله وتوفيقه بعد تمهيد مقدمات استنبطتها من الأخبار والآثار سائلا عن الله تعالى العصمة عن الخطأ والعتار وهو حسبي ونعم الوكيل وسميتها بنور البصر بحلّ مسألة الجبر والقدر.

انجام: وحسبنا الله ونعم الوكيل تمّ كلامه العزيز جعلني الله فداه.

نسخ، بدون نام کاتب، قرن ۱۳، عناوین به شنگرف، در حاشیه تصحیح شده است. قطع جیبی، ۴۹ برگ، ۱۹ سطری.

۲۰۷. جواهر الكلام في شرح شرائع الاسلام

از: شیخ محمد حسن اصفهانی نجفی (م: ۱۲۶۶).

این نسخه مشتمل بر کتاب الحج والجهاد والأمر بالمعروف والنهي عن المنكر است.

نسخ، حسن بن علی، قرن ۱۳، در حاشیه تصحیح شده است و در پایان یادداشت بلاغ و مقابله با نسخه اصل آمده است. کاتب در پایان می نویسد: وكان هذا المجلد آخر ما صنّفه سلّمه الله تعالى فکمل بکماله شرح جميع شرائع الإسلام جعله الله عوناً له ولنا في جميع المهام في الدنيا ويوم القيامة والحمد لله رب العالمين. قطع رحلی، ۴۵۸ برگ، ۲۷ سطری.

۲۰۸. تفسیر قرآن کریم

از: محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

تفسیر سوره های لقمان، حدید و الم سجده است به فارسی که مؤلف در سال های ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۱ در جلسات ماه مبارک رمضان بیان کرده و سپس آن را نگاشته است.

نسخ، مؤلف، ۱۴۵ برگ، ۱۸ سطر.

۲۰۹. مجموعه:

۱. تفسیر سوره جمعه (۲۷ ص)

از: محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

۲. اجتماع الامر والنهی (۶۲ ص)

۳. التعليقات على الجزء الخامس من تقرير الصلاة (۹ ص)

تعليقات آية الله صادقی است بر تفریقات ایشان از درس آية الله ميرسيد علی علامه فانی اصفهانی.

۴. دلالت آية أطيعوا الله بر امامت ائمه اطهار (۳ ص)

از: ميرسيد علی علامه فانی اصفهانی

فائده ای تفسیری است که در سال ۱۳۶۶ ق در نجف اشرف بیان شده است

نسخ، محمد علی حسینی صادقی، ۱۰۳ ص، ۲۰ سطر.

۲۱۰. شرح نهج البلاغة

از: محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

بحث های نهج البلاغة است که در شب های شنبه در مسجد شفیعی اصفهان بیان شده است. یادداشت های مؤلف به وسیله آقای محمد فولادگرو به قلم ایشان تدوین و تحریر شده و مؤلف چون خواسته که عبارات خود وی نیز محفوظ بماند آن ها را در این دفتر ثبت نموده است.

نسخ، مؤلف، ۱۲۱ ص، ۱۹ سطر.

۲۱۱. توحید و صفات خدا

از: محمد علی حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

بحث های مؤلف است که در روزهای سه شنبه و چهارشنبه هر هفته بیان شده و به وسیله خود وی تدوین و تحریر شده است.

نسخ، مؤلف، ۱۸۱ ص، ۱۰ و ۱۹ سطری.

۲۱۲. منهاج الاصول

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

تقریرات دروس اصول فقه آیه الله میرسید علی علامه فانی اصفهانی است در نجف اشرف، که بر اساس کفایة الأصول بیان شده و شامل مباحث الفاظ و ادله عقلیه تا بحث ظن می باشد.

این نسخه جلد اول است.

آغاز: الحمد لله... وبعد فهذا تلخیص ما استفدته فی مباحث أصول الفقه من بحث سیدی الأستاذ المتبحر فی المعقول والمنقول وحید زمانه وعلامة عصره قدوة الفقهاء والمجاهدين خاتمة المحققين آية الله العظمى وحجته الكبرى صاحب النفس القدسية والأخلاق النبوية سماحة السيد علی العلامة الفانی الاصفهانی وحيث كان بحثه دام ظلّه علی منهاج كفاية الأصول للمحقق الأوحدي نابغة الزمان أستاذ الأساتذة آية الله الخراساني قدس الله نفسه المباركة فهو يشتمل على مقدمة ومقاصد وخاتمة وقد سمّيته منهاج الأصول.

نسخ، محمد علی حسینی صادقی اصفهانی، ۳۵۸ ص.

۲۱۳. منهاج الاصول

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

جلد سوم کتاب است از آغاز مقصد سادس در ادله عقلیه مشتمل بر مباحث قطع و بخشی از بحث ظن.

نسخ، محمد علی حسینی صادقی اصفهانی، ۱۵۹ ص، ۱۹ سطری.

۲۱۴. معارف الاحكام

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).

فقه استدلالی است در مباحث حدود و تعزیرات که در سال ۱۴۰۱ در اصفهان تألیف شده است.

نسخ، مؤلف، ۱۴۰۱، ۳۹۵ ص، ۲۰ سطری.

۲۱۵. معارف الاحکام

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
فقه استدلالی است در بحث قصاص که در سال ۱۴۰۳ در اصفهان تألیف شده است.
نسخ، مؤلف، ۱۴۰۳، ۴۴۷ ص، ۲۰ سطری.

۲۱۶. معارف الاحکام

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
فقه استدلالی است در مباحث قضاء.
نسخ، مؤلف، بی تاریخ، ۱۰۷ ص، ۱۹ سطری.

۲۱۷. معارف الاحکام

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
فقه استدلالی است در بحث وصایا.
نسخ، مؤلف، بی تاریخ، ۲۹۸ ص، ۲۰ سطری.

۲۱۸. معارف الاحکام

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
فقه استدلالی است در بحث ارث.
نسخ، مؤلف، بی تاریخ، ۲۴۶ ص، ۱۹ سطری.

۲۱۹. کتاب الصوم

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
تقریرات درس آیه الله میرسید علی علامه فانی اصفهانی است در نجف اشرف.
نسخ، مؤلف، ۲۰۷ ص، ۱۸ سطری.

۲۲۰. کتاب الحج

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
تقریرات دروس خارج حج آیه الله میرسید علی علامه فانی اصفهانی است در نجف اشرف از آغاز تا شرائط وجوب حجة الإسلام.
نسخ، مؤلف، ۱۷۸ ص، ۱۹ سطر.

۲۲۱. کتاب الخمس

از: محمد علی بن محمد صادق حسینی صادقی اصفهانی (م: ۱۴۱۷).
تقریرات دروس خارج خمس آیه الله میرسید علی علامه فانی اصفهانی است در نجف اشرف از آغاز تا بحث خمس أرض اشتراها الذمی من مسلم.
نسخ، مؤلف، ۱۱۵ ص، ۱۸ سطر.

۲۲۲. تعلیقات فرائد الاصول

از: کمال الدین بن محمد حسین خوانساری (م: ۱۳۶۱).
حواشی آقا کمال خوانساری اصفهانی است بر رسائل شیخ انصاری که به خط نستعلیق تحریری در حواشی رسائل چاپ سنگی (خط غلامحسین بن محمد خوانساری ۱۳۰۲) نگاشته شده است.

۲۲۳. تعلیقات بر رساله فی الولایات

از: سید علاء الدین مدرّس اصفهانی (م: ۱۴۱۳).
حواشی اجتهادی آیه الله مدرّس است بر رساله فی الولایات آیه الله حاج شیخ محمد علی نجفی ثقة الاسلام که به خط نستعلیق زیبا با مداد در حواشی صفحات کتاب مزبور چاپ سنگی (خط محمد علی بن محمد صادق ورنوسفادرانی سدهی اصفهانی ۱۳۱۳) نگاشته شده است.

۲۲۴. مختار القراء

از: مختار اعمی اصفهانی (ق ۱۰).
آغاز افتاده: تالی کتاب الله ومفسره بأفصح بیان وأبلغ التبیان قانع أهل الشرك والطغیان. أما

بعد، بر اصحاب سیرت و ارباب بصیرت مخفی نماناد که بعد از شناختن حضرت باری الله تعالی جلّ شأنه... پس اکمل عبادات و اجمل مرادات بعد از معرفة الله تحصیل علم ترتیل است لهذا ذره بی مقدار و حقیر خاکسار خشه چین خرمن اختیار المفتقر الی غفران الله الملك الغفار بنده جانی مختار اعمی اصفهانی را به خاطر رسید که به جهت یادگار به تحصیل دعای خیر رساله ای تألیف نماید که منتهی را تذکره و مبتدی را تبصره بوده باشد و آن را مرتّب گردانید بر مقدمه و دوازده باب و خاتمه و موسوم ساخت به مختار القراء.

انجام افتاده: مقصد چهارم [از خاتمه] در بیان ادعیه متعلقه به شروع و ختم قرآن مجید... و علی زوجته بنت النبی (ص) أمّ سبطی مهبط الروح الامین.
نسخ، کاتب نامعلوم، قرن ۱۲، عناوین به شنگرف، قطع جیبی، ۱۰۰ برگ، ۱۳ سطری. (کتابخانه فشارکی).

۲۲۵. الصراط المستقیم

از: شیخ زین الدین علی بن یونس عاملی نباطی بیاضی (م: ۸۷۷).
آغاز افتاده: فقیل هو امام وقیل لا امام فی ذلك الوقت فالإجماع الحاصل فی أيام الثلاثة دلیل إمامتهم. (ج ۱ چاپی ص ۸۷).
انجام افتاده: قلنا الشیطان لم یهب آدم فأخرجه من الجنة وهی محفوفة بالملائكة. (ج ۳ ص ۱۵۱).

نسخ، کاتب نامعلوم، قرن ۱۳، در حاشیه تصحیح شده است. عناوین به شنگرف، ۲۱۳ برگ، ۲۳ سطری. (کتابخانه فشارکی).

۲۲۶. الفوائد الصمدية

از: شیخ بهاء الدین محمد عاملی (م: ۱۰۳۰).
نسخ زیبای جلی، بدون نام کاتب، قرن ۱۳، با حواشی بسیار مفصل به نقل از شرح سید علی خان به نستعلیق زیبا در حاشیه و بین سطور در نیمه اول کتاب. عناوین به شنگرف، ۹۰ برگ، ۶ سطری. (کتابخانه فشارکی).

۲۲۷. الصحیفة السجادية

نسخ معرب، بدون نام کاتب، ۱۰۴۶، جدول به زرو لاجورد و شنگرف، عناوین به زر، با

سرلوح مذهب زیبا، نسخه بدل هادر حاشیه ذکر شده، و در پایان ملحقات صحیفه و مناجات خمسة عشر، و چهار صفحه جدول ادعیه و اعداد. با جلد طلاکوب، ۱۲ سطری. (کتابخانه سید حسین میرخلف).

۲۲۸. الصحیفة السجادیة

نسخ معرب زیبا، بدون نام کاتب، قرن ۱۱، مجدول به شنگرف و لاجورد، در حاشیه تصحیح شده، و معانی لغات به نقل از کتب لغت به نستعلیق زیبا در حواشی ذکر شده است. در پایان ملحقات صحیفه و ادعیه ایام هفته کتابت شده است. عناوین به شنگرف، ۱۶۴ برگ، ۹ سطری. (نسخه دکتر کرباسی زاده).

۲۲۹. المآثر الکبری أو تاریخ سامراء^۱

از شیخ ذبیح الله بن محمد علی محلاتی
جلد سوم کتاب است مشتمل بر کلمات امام هادی علیه السلام و اعقاب و اصحاب آن حضرت. این مجلد در سال ۱۳۶۱ تألیف شده و در پایان گوید جلد چهارم آن متضمن مآثر امام حسن عسکری علیه السلام است.

نسخ، مؤلف، ۱۳۶۱، با یادداشتی از مؤلف در برگ اول کتاب مبنی بر اهداء آن به جناب مستطاب حاج آقا (سید جعفر) میردامادی در ۱۳۹۵. محمد صادق بن حسن آل بحر العلوم میردامادی در ۱۳۹۲ آن را با دقت مقابله کرده است. در پایان فهرست مطالب کتاب به تفصیل آمده است. ۲۰۰ برگ، ۱۵ سطری.

۲۳۰. کشف الکواکب در تاریخ جماعتی از مشاهیر آل ابی طالب

از شیخ ذبیح الله بن محمد علی محلاتی
شرح حال ۳۲۸ نفر از علما و مشاهیر سادات است که با استفاده از منابع مختلف به فارسی نگاشته شده است. اولین شرح حال از ابراهیم بن اسماعیل دیباج است، و دومین عنوان >سید ابراهیم اصطهباناتی حجة الإسلام محقق مدقق متکلم فقیه جامع المعقول والمنقول< است که استاد فقه و اصول مؤلف در نجف اشرف بوده و بیشتر رسائل شیخ رانزد او قرائت کرده است.

مؤلف درباره او می نویسد: > و لعمری در این مدت معاشرت حقیر با ایشان ما رأیت منه عشرة ولا سمعت منه زلة حسن الأخلاق کریم النفس جيد التقرير جم العلم متوقد الذكاء أبی النفس زاهدا معرضا عن زخارفها. < در شرح حال سید ابوتراب خوانساری می نویسد: شیخنا الأستاذ الشیخ آقا بزرگ صاحب الذریعة از ایشان اجازه دارند.

در شرح حال سید حسن صدر می نویسد یکی از مشایخ اجازه حقیر است. خاتمه کتاب مشتمل بر فهرستی از قبور مشهوره جمعی از آل ابی طالب است.

نسخ مؤلف، ۱۳۸۷، در پایان فهرست مفصل مطالب کتاب آمده است. با یادداشتی از مؤلف که این کتاب اختران تابناک را هدیه کردم به آقای میردامادی دام وجوده. ۲۷۰ برگ، ۲۰ سطری.

۲۳۱. کشف المنافع

از: شیخ ذبیح الله بن محمد علی محلاتی

کتابی است در خاصیت ها و فایده های حیوانات و نباتات و جمادات از معادن و منابع و غیرها که آن را در سال ۱۳۹۰ ق پس از فراغ از تألیف کتاب المعالی در انتقاد به احیاء العلوم غزالی و کشف الخفاء در انتقاد به تذکرة الأولیاء عطار تألیف کرده و معالجاتی که از حیوانات و نباتات و جمادات استفاده می شود را در مقدمه و سه فصل و خاتمه گرد آورده است.

آغاز: الحمد لله الذی أتمّ نعمه علينا ظاهرة وباطنة وسخر لنا البراری والبحار وما فیهما بقوته القاهرة.

نسخ، مؤلف، ۱۳۹۰، عناوین به قرمز، در پایان فهرست تفصیلی مطالب آمده است، با این یادداشت از مؤلف: این نسخه را هدیه کردم به جناب مستطاب ثقة الإسلام حاج آقای میردامادی دام وجوده الأحقر ذبیح مشتاق عسکری محلاتی. ۳۳۵ برگ، ۱۸ سطری.

۲۳۲. رساله فی النحو

از: بهاء الدین محمد بن حسن اصفهانی فاضل هندی (م: ۱۱۳۱).

آغاز: الحمد لله علی جیود الطبايع بسلاسل من أنوار الاستعداد والقبول... أما بعد، فإنّ هذه سلسلة للقواعد والفوائد النحویة وضعتها النفس المبتدئین التي هی بأنوار الاستعداد محویة والله ولی التوفیق للإتمام ونص ختام الاختتام. کلّ لفظ إما مهممل أو موضوع.

انجام: أو حرف توقع وهو قد. والله أعلم بالصواب... كتبه بيده الفانية مؤلفه العبد الفقير إلى الله الغنى عبيده محمد بهاء الدين الاصفهاني أعطى أزمة الأمانى.
نسخ: سيد محمد على روضاتي، ١٣٦٥، از روى نسخه جدش حاج ميرسيد محمد بن زين العابدين موسى، ١٠ ص، ١٥ سطرى.

٢٣٣. رسالة فى حكم الغسالة

از: محمد هاشم بن عبد الجواد بن محمد مهدى بن حاج محمد ابراهيم كلباسى.
آغاز: الحمد لله الذى وقفنا بكثير نواله وجزيل إنعامه وإفضاله لاستخراج لآلى أحكامه من بحار قواعد... وبعد فيقول المفتاح إلى رحمة ربه الكريم... أعجبنى فى هذه الأوان تسويد هذه الاوراق لكشف النقاب عن وجه مسألة الغسالة التى كثرت فيها القيل والقال لشدة توغلها فى الإعضال بعون الله الملك المتعال. قال جدى قدس الله سره فى منهاجه... أقل توضيح ما أفاده وأجاده موقوف ببسط المقال فى تبين الحال عن الماء المستعمل فى إزالة الأخبث عينية كانت أو حكيمية عن الثياب وما يضاهاها.

انجام: فظهر من جميع ما ذكرناه من أول المسألة إلى هنا إفادة جدنا العلامة قدس الله سره الثمين... ختمت ذا يمينى الدائرة فى التاسع والعشرين من شوال المكرم.
نسخ تحريرى، مؤلف، قرن ١٤، ١٥ برگ، ٢٠ سطرى.

٢٣٤. زبدة التصانيف

از: ملا حيدر بن محمد خوانسارى (ق ١١).
نسخ زيبا، محمد على بن محمد حسن زناني، ١٢٤١، عناوين به شنكرغف، ٧٧٠ ص، ٢٥ سطرى.

٢٣٥. مجموعه:

١. رسالة فى التوحيد

از: فاضل سراب محمد بن عبد الفتاح تنكابنى (م: ١١٢٤).
آغاز: الحمد لله... أما بعد، فقد قال الفاضل المحقق مولانا صدر الدين محمد الشيرازى فى حاشيته على الهيات الشفا والعالم الربانى مولانا شمس الدين محمد الجيلانى فى بعض رسائله فى بيان الواجب تعالى بعد ما أثبتنا عدم زيادة وجوب الوجود عن ذاته تعالى ما حاصله...

انجام: ولا ینفع أمثال الكلمات المنقولة فى دفع شبهة مشهورة. تقوية دلائل فى الكتب المذكورة. قد فرغ عن تحريره فى أواخر شهر ذى الحجة الحرام من شهور سنة ۱۱۰۳ مؤلفه المحتاج إلى رحمة ربه الغنى محمد بن عبد الفتاح التنكابنى غفر الله ذنوبهما وستر عيوبهما.

۲. حل شبهة جذر الأصم

از: فاضل سراب محمد بن عبد الفتاح تنكابنى (م: ۱۱۲۴).
آغاز: الحمد لله... شبهة مشهورة بشبهة جذر الأصم تقريرها أن يقال اجتماع النقيضين واقع.
انجام: هذا ما تيسر للعبد الضعيف محمد بن عبد الفتاح التنكابنى فى حل هذه الشبهة. حرره فى أواسط شهر جمادى الأولى من شهور سنة ۱۰۹۷...

۳. ردّ وحدة الوجود

از: ملا محمد سعيد گیلانى (ق ۱۲).
آغاز افتاده: بناء على برهان التوحيد. هذا أصل شبهتهم وأجاب عن هذه الشبهة المتأخرون القائلون بأنّ وجود الممكنات اعتبارى بأننا لا نقول إنه اعتبارى صرف.
انجام افتاده: بلا أمرزائد فلا يكون بينهما تمايز لا فى الحقيقة...

۴. الحاشية على ردّ وحدة الوجود

از: فاضل سراب محمد بن عبد الفتاح تنكابنى (م: ۱۱۲۴).
آغاز: الحمد لله... قوله: وإلا لزم أن لا يكون زيد مثلاً موجوداً ما لم يعتبر الخ. وفيه نظر لأنه ليس المقصود من الاعتبارى ما يتوقف صدقه على شىء.
انجام: بل هى قاعدة نافعة فى الوصول إلى الحق والمنع عن الزلة فى الأمور العقلية والنقلية قد تمت هذه الكلمات فى منزل قمرود عند رجوعى من مشهد حضرة الرضا عليه الف التحية والثناء بعد عصر يوم الخميس وهو اليوم الرابع عشر من شهر الصفر من شهور سنة ۱۱۱۳...
نسخ تحريرى، ۱۱۲۴ (پایان رساله اول ودوم) ۱۱۱۹ (پایان رساله چهارم) کاتب دورساله اول گویا همایون الحسينى است که فائده اى از او در یک صفحه پس از رساله دوم آمده است. در حاشیه تصحيح شده است. قطع جیبى، ۱۷ سطرى.

۲۳۶. جلاء العيون

از: علامه محمد باقر بن محمد تقى مجلسى (م: ۱۱۱۰ ق).

نستعلیق، محمد زمان، دهم رمضان ۱۲۲۲، در دارالسلطنه اصفهان، عناوین به شنگرف، جلد تیماج قهوه ای ضربی ترنج دار، ۱۷ سطری. (نسخه شخصی جناب آقای طهماسبی).
دو بیت زیر به خط میرزا عباسعلی فرزند نایب حسن خان در ۱۳۴۵ بر برگ اول یادداشت شده است:

در کنج خرابات یکی میر نشد   از مردن آدمی زمین سیر نشد
گفتم که به پیری برسم توبه کنم   بسیار جوان مرد و یکی پیر نشد

۲۳۷. طاقدیس

از: ملا احمد بن محمد مهدی نراقی (م: ۱۲۴۵).
شکسته نستعلیق، محمد هاشم بن آقا مهدی عرب، ۱۲۵۴، حسب الإشاره دوست معنوی
آقا لطفعلی خلف حاجی محمد شریف همدانی، مجدول و دارای دو سرلوح مدهب زیبا، عناوین
به شنگرف، ۱۹ سطری. (نسخه شخصی جناب آقای طهماسبی).

۲۳۸. الزهرات الزویة

از: شیخ علی بن محمد بن حسن شهیدی عاملی
حاشیه ای است مشهور بر شرح لمعه شهید ثانی (جدّ محشی). این نسخه در تملک سید
بهاء الدین مختاری نائینی (از شاگردان علامه مجلسی و فاضل هندی) بوده و حواشی فراوانی بر
آن نگاشته است. متأسفانه صفحاتی از آن ناقص است و اول و آخر ندارد.

۲۳۹. دیوان رئوف شیرازی

از: میرزا محمد صادق شریف شیرازی متخلص به رئوف (ق ۱۴)
دیوان اشعار شاعر گمنام رئوف شیرازی است مشتمل بر مدح و مصیبت و غزل و حکایات و
هزلیات که آن را میرزا آقا کازرانی در ۱۳۲۱ ق مرتب و تصحیح کرده است.
نستعلیق، کاتب نامعلوم، قرن ۱۴، عناوین به شنگرف، ۲۲۷ ص، ۱۰ سطری. (نسخه متعلق
به جناب آقای طهماسبی).

۲۴۰. ینابیع الفقه اللامع فی شرح المختصر النافع

از: عبدالجواد بن محمد علی نوری مازندرانی اصفهانی
فقه استدلالی بسیار مفصلی است در دو جلد، مشتمل بر کتاب الطهارة و بخش هایی از کتاب های صلات، تجارت و نکاح. دو ققیه بزرگ اصفهان حاج شیخ محمد باقر نجفی و میرزا محمد هاشم چهارسوقی به مؤلف اجازه داده و اجتهاد او را تأیید کرده اند.
نستعلیق تحریری، خط مؤلف.

۲۴۱. لوامع الاصول

از: عبدالجواد بن محمد علی نوری مازندرانی اصفهانی
اصول فقه استدلالی بسیار مفصلی است مشتمل بر مباحث الفاظ و ادله عقلیه که در ۱۲۷۳ به اتمام رسیده است.
نستعلیق تحریری، خط مؤلف.

۲۴۲. سفینه النجاة

از: فاضل سراب محمد بن عبدالفتاح تنکابنی (م: ۱۱۲۴).
نسخ، رحیم بن آخوند ملا سدید گیلانی، ۱۱۰۳، کاتب نسخه رانزد استادش افضل الفضلاء و أعلم العلماء المجتهد العلامة المدقق المحقق الحسن الأخلاق المرضی الطبایع استادی آخوند ملا محمد مدّ ظلّه العالی قرائت و مقابله و تصحیح کرده است. فاضل سراب در پایان کتاب، گواهی سماع آن را به خط خود تأیید نموده و نوشته است: <قد سمع هذا الكتاب منی فی أوایل سنّه الشریف الفاضل الكامل... صاحب الأخلاق الرضیة والملکات المرضیة و فقه الله للارتقاء إلى مدارج الكمال...>. با تملک محمد علی بن محمد حسن شهیر به علی آرانی در ۱۲۳۰ و سید احمد بن محمد باقر حسینی تویسرکانی در ۱۳۸۵. در حاشیه تصحیح شده، با حواشی منه مدّ ظلّه و م د ع ل عفی عنه. ۲۰ سطری.

۲۴۳. نزهة الالباب فی شرح حدیث ابن طاب^۱

از: سید محمد مهدی بن حسن حسینی قزوینی (م: ۱۳۰۰).

آغاز: الحمد لله الذى فتح أبواب الهداية إلى الرشاد وجتنبنا سبل الغواية والفساد وأهمنارد الفروع إلى الأصول وهدانا إلى معرفة الدليل والمدلول.

نسخ زيبا، سيد ابوالقاسم موسى نجفى اصفهاني (صفوى)، ۱۳۳۰، وكان استنساخها فى ليلة واحدة، عناوين به شنكرغف، ۲۵ صفحه، ۱۱ سطرى. (كتابخانه حجة الإسلام سيد محمد موحد محمدى).

۲۴۴. صحيفة الرضا عليه السلام

آغاز: بسملة أخبرنا الشيخ الإمام العالم الراشد أمين الدين ثقة الإسلام أمين الرؤساء أبوعلى الفضل بن الحسن الطبرسى أطل الله بقاته.

انجام: ماخلا قاتل الحسين بن على فىئى أنتقم من قاتله، وصلى الله على محمد وآله أجمعين.

نسخ، عزيز بن محمد سمنانى، ۹۷۱، عناوين به شنكرغف، ۳۷ صفحه، ۱۶ سطرى. (كتابخانه حجة الإسلام سيد محمد موحد محمدى).^۱

۲۴۵. نزهة الناظر وتنبية خاطر عليه السلام

از: ابوعبدالله حسين بن محمد حلوانى (قرن ۵).

آغاز: الحمد لله رب العالمين حمد العارفين وصلى الله على المصطفى محمد وآله الطاهرين. أما بعد فقد سطرت لك - أمتعنى الله بك - من أقوال الأئمة من أهل البيت عليهم السلام الموجزة وألفاظهم المعجزة وحكمهم الباهرة ومواعظهم الزاهرة لمعآتنزه ناظرک بها وتنبه خاطرک بها، وحذفت الأسانيد حتى لا يخرج الكتاب عن الغرض المقصود فى الاختصار. وقدمت أمام كلامهم طرفاً من كلام رسول الله صلى الله عليه وآله، لتستدلّ به وتعلم أنهم من بجره الزاخر يغترفون، وعلمه الغامر يقتبسون.

انجام: ومن تصفح كتب الريحاني ورسائله عرف أن جميعها منقولة من خطبهم ورسائلهم ومواعظهم وحكمهم وأدابهم صلوات الله عليهم. ولو وفق هذا الفاضل ونسب كلام كل إمام إليه لكان أوفى لأجره، وأبقى بذكره إياها. وصلى الله على محمد رسول الله صلى الله عليه وآله.

۱. این اثر در سال ۱۴۰۸ بر اساس این نسخه و پنج نسخه خطی دیگر به وسیله مدرسه الإمام المهدي عليه السلام قم تصحیح و منتشر شده است.

نسخ، سید ابوالقاسم موسوی نجفی اصفهانی، قرن ۱۴. ۱۸ سطری.^۱ (کتابخانه حجة الإسلام سید محمد موحد محمدی).

۲۴۶. بستان نیاز و گلستان راز

از: سید محمد کاظم طباطبائی یزدی

نسخ زیبا، سید ابوالقاسم موسوی اصفهانی نجفی، قرن ۱۴، ۴۴ صفحه، ۱۱ سطری. (کتابخانه حجة الإسلام سید محمد موحد محمدی).

۲۴۷. جنة الامان الواقية

از: شیخ تقی الدین ابراهیم کفعمی (م: ۹۰۵).

نسخ زیبا، محمد حاتم تبریزی، ۱۱۲۰، عناوین به شنگرف، ۱۳ سطری. (کتابخانه حجة الإسلام سید محمد موحد محمدی).

۲۴۸. گوهر مراد

از:

نستعلیق زیبا، محمد صادق بن محمد حسین، ۱۰۷۶، عناوین به شنگرف، مجدول به مشکی و شنگرف، ۱۷ سطری. (کتابخانه حجة الإسلام سید محمد موحد محمدی).

کاتب این دو بیت را در پایان نوشته است:

ای آن که تو را طالع محمود بود   دانی که مرا از تو چه مقصود بود
یک فاتحه در کار نویسنده بکن   تا عاقبت کار تو محمود بود

۲۴۹. الاحتجاج

از:

نسخ، عبدالرشید بن خواجه نور، ۱۱۱۶، عناوین به شنگرف، ۲۳ سطری. (کتابخانه حجة الإسلام سید محمد موحد محمدی).

۱. این اثر در سال ۱۴۰۸ بر اساس این نسخه و یک نسخه خطی دیگر به وسیله مدرسه الإمام المهدی علیه السلام قم تصحیح و منتشر شده است.

۲۵۰. نثر اللآلی با ترجمه منظوم

از؟

آغاز:

حمد بی حد، ستایش بی عد	لذی لم یلد ولم یولد
مالک الملک لا شریک له	وحده لا إله إلا هو
بعد حمد ثنا صلاة و سلام	باد بر مصطفی و آل تمام
این کتابی است از کلام امام	کرده نثر اللآلی آن را نام
کرده ترتیب بر حروف هجا	که اول آن الف بود تا یا

انجام: یسعد الرجل بمصاحبة السعيد.

هرکه بانیکیخت یارشود جزم و تحقیق بختیارشود
نسخ زیبا، کاتب نامعلوم، ۱۲۷۸، ۴۰ صفحه، ۱۴ سطر.

۲۵۱. الکافی

از محمد بن یعقوب کلینی (۳۲۸ ق)

این نسخه کتاب الاصول والروضة را در بردارد.

نسخ، کاتب نامعلوم، ۱۰۸۲، در حاشیه تصحیح شده است، عناوین به شنگرف، نسخه را
علام فهام آخوند ملا زین العابدین علی آبادی در ۱۲۳۴ وقف کرده تا ثواب مطالعه آن سه
قسمت شود بین واقف و والدین او و ولد مسمی به محمد نام او، و تولیت آن را مفوض نموده به:
علامان فهامان آخوند ملا محمد علی و ملا محمد و ملا محمد حسین خلفان ملا ولی الله، با
مهر: یا امام زین العابدین. ۲۵ سطر.

۲۵۲. جامع الشتات

از میرزا ابوالقاسم بن حسن قمی گیلانی (۱۲۳۱ ق)

آغاز: کتاب الطهارة سؤال: هرگاه زنی به استحاضه کثیره غسل کرد از برای نماز و قبل از آن که
شروع کند در نماز خون دید بسیار آیا واجبست غسل.
انجام: ومدخوله و غیر مدخوله و محض و غیر محض. تمت الرسالة الشریفة المشتملة علی حلّ

الأحكام الشرعية الفرعية من مصنفات الفاضل المحقق... وعلامة زمانه ميرزائی ميرزا ابوالقاسم القمي دام مجده العالی...

نستعلیق تحریری، علی بن ابوطالب سدهی لنجانی، ۱۲۳۲، با یادداشت و مهر تملک محمد تقی بن عبدالرزاق موسوی در ۱۷.۱۳۳۰ سطری.

اجازات الحدیث

اجازات نجم الشریعة فرزند حاج میرزا بهاء الدین نوری اصفهانی که در همه آنها تصریح به اجتهاد مجاز و اذن در نقل روایت شده است.

۱. اجازه علامه شیخ ابوالمجد محمد رضا نجفی اصفهانی، ربیع الأول ۱۳۳۸ ق.
- ۶ صفحه به خط مجیز. آیه الله حاج شیخ عبد الکریم حائری این اجازه را تأیید کرده و نوشته اند: < هذه الإجازة الشريفة مما صدر من أهله ووقع في محله >.
۲. اجازه آخوند ملا محمد حسین فشارکی، ۱۳۳۹ ق. به خط مجیز.
- ۶ صفحه. آیه الله سید ابوالقاسم کاشانی ذیل آن صحت خط و مهر مجیز را تأیید کرده است.

۳. اجازه آخوند ملا عبد الکریم گزی، ۱۳۳۸ ق. به خط مجیز.
- ۲ صفحه. آیه الله سید ابوالقاسم کاشانی ذیل آن صحت خط و مهر مجیز را تأیید کرده است.

۴. اجازه آیه الله سید محمد نجف آبادی، جمادی الثانية ۱۳۵۰ ق. به خط مجیز، ۲ صفحه.^۱

اجازات الحدیث

اجازات فاضل و نویسنده شهیر حاج میرزا حسین عمادزاده اصفهانی است بدین شرح:

۱. اجازه نقل حدیث از آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی، ۱۳۶۱.
۲. اجازه نقل حدیث از میرزا محمد علی معلّم حبیب آبادی، ۱۳۶۱.
۳. اجازه نقل حدیث از شیخ محمود مفید، ۱۳۶۱.
۴. اجازه نقل حدیث از سید محمد علی بن محمد مهدی سدهی اصفهانی، ۱۳۶۱. مجیز از مشایخ خود: شیخ فقهاء عصر شیخ مرتضی ریزی و حجة الإسلام ملا حبیب الله کاشانی نام

۱. اجازات مزبور نزد جناب آقای دکتر مهدی نوری فرزند مرحوم نجم الشریعة نگهداری می شود.

برده است.

۵. اجازه نقل حدیث از محمد حسین بن محمد باقر فشارکی، ۱۳۶۱. مجیز به روایت از شیخ خود شیخ العلماء والمجتهدین ملا محمد حسین فشارکی اصفهانی تصریح نموده است.

۶. اجازه نقل حدیث از حاج میرزا رضا کلباسی اشتری، ۱۳۶۱. در اجازه به کتاب <عاشورا چه روزیست> و کتاب المهدی (عج) از تألیفات مجاز اشاره شده است.

۷. اجازه نقل حدیث از سید محمد باقر بن حیدر علی حسینی میر محمد صادقی، ۱۳۶۱. مجیز به روایت از استاد خود جامع المعقول والمنقول علامه زمانه شیخ العلماء والمجتهدین حاج آقا منیرالدین تصریح نموده است.

۸. اجازه نقل حدیث از میرزا محمد احمدآبادی طیب زاده، ۱۳۶۱. در اجازه به کتاب <عاشورا چه روزیست> و کتاب المهدی (عج) و کتاب رجال به طرز جدید از تألیفات مجاز اشاره شده است. اعلم فقهاء عصر ملا محمد حسین فشارکی و فقیه زاهد استاد المعقول والمنقول شیخ ابوالفضل ریزی لنجانی اصفهانی مشایخ مجیز هستند. ۵ صفحه.

۹. اجازه نقل حدیث از سید نورالدین علی بن سید حسن صدرالدین موسوی کاظمی، ۱۳۶۰.

۱۰. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی، ۱۳۶۳.

۱۱. اجازه نقل حدیث از میرزا محمد فیض قمی، ۱۳۶۳.

مجیز به روایت خود از محدث نوری تصریح کرده است.

۱۲. اجازه نقل حدیث از شیخ موسی نجفی خوانساری، ۱۳۶۳.

مجیز به روایت خود از میرزا محمد حسین نائینی و سید ابوتراب خوانساری تصریح کرده است.

۱۳. اجازه نقل حدیث از سید محمد مهدی موسوی خوانساری اصفهانی کاظمی، ۱۳۶۳.

۱۴. اجازه نقل حدیث از سید صدرالدین صدر، ۱۳۶۳.

مجیز به روایت خود از آیه الله سید حسن صدر تصریح نموده است.

۱۵. اجازه نقل حدیث از سید محمد بن علی کوه کمری، ۱۳۶۳.

مجیز به روایت از پدر خود و سید ابوتراب خوانساری تصریح کرده است.

۱۶. اجازه نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۶۳.
۱۷. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از عبد الله بن مسیح طهرانی، ۱۳۶۷.
۱۸. اجازه نقل حدیث از شیخ عبدالرحیم صاحب الفصول، ۱۳۶۷.
۱۹. اجازه نقل حدیث از شیخ عبدالکریم زنجانی نجفی، ۱۳۶۹.
۲۰. اجازه نقل حدیث از سید محمد صادق صدر رئیس مجلس تمیز شرعی جعفری، ۱۳۷۳.
- مجیز به روایت از عمّ خود آیه الله العظمی سید حسن صدر تصریح نموده است.
۲۱. اجازه نقل حدیث از سید یونس موسوی اردبیلی، بدون تاریخ.
۲۲. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد تقی بروجردی نجفی، بدون تاریخ.
۲۳. اجازه نقل حدیث از شیخ علیرضا شهیر به میرزا آقا عالمی دامغانی، بدون تاریخ.
- مجیز به روایت از استاد اعظم خود شیخ الشریعه اصفهانی تصریح کرده است.
۲۴. اجازه نقل حدیث از سید میرزا آقا ابن حیدر دامغانی، ۱۳۷۲.
۲۵. اجازه نقل حدیث از میرزا حسین فقیه سبزواری بیهقی، ۱۳۷۲.
۲۶. اجازه نقل حدیث از میرزا حسن حسینی سبزواری، ۱۳۷۲.
۲۷. اجازه نقل حدیث از سید حسن طباطبائی قمی، ۱۳۷۳.
۲۸. اجازه روایت نهج البلاغه و صحیفه سجاده از سید شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۷۳.
۲۹. اجازه نقل حدیث از احمد امین انطاکی، ۱۳۷۴. مجیز به مشایخ خود از جمله سید عبدالمحسین شرف الدین، سید محسن حکیم و آیه الله العظمی بروجردی تصریح نموده است.
۳۰. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد رضا مظفر معتمد متدی النشر نجف اشرف، ۱۳۷۴.
۳۱. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد صالح حائری مازندرانی، ۱۳۷۵.
۳۲. اجازه نقل حدیث از سید مرتضی بن محمد مهدی آل صاحب الرياض، ۱۳۷۷.
۳۳. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد رضا بن محمد تقی اصفهانی حائری (جرقویه ای)، ۱۳۷۷.
- مجیز مشایخ خود را به تفصیل یاد کرده است: ۱. سید ابوتراب خوانساری نجفی شارح نجات العباد. ۲. شیخ محمد رضا نجفی مسجدشاهی اصفهانی. ۳. حاج آقا حسین قمی مشهدی حائری. ۴. سید ابوالقاسم اصفهانی نجفی صاحب ابواب الجنات. ۵. میرزا محمد حسین نائینی. ۶. سید

- ابوالحسن اصفهانی ۷. آقا ضیاء الدین عراقی ۸. شیخ محمد کاظم شیرازی ۹. سید ابراهیم
اصطهباناتی شهیر به میرزا آقا ۱۰. شیخ محمد حسین اصفهانی نجفی کمپانی ۱۱. حاج شیخ
عبدالکریم یزدی حائری ۱۲. حاج شیخ علی قمی نجفی ۱۳. شیخ علی امیرکلاهی مازندرانی
نجفی ۱۴. سید میرزا هادی خراسانی حائری ۱۵. شیخ علی شاهرودی حائری ۱۶. ملا محمد
حسین فشارکی اصفهانی ۱۷. میرسید علی نجف آبادی اصفهانی ۱۸. سید محمد نجف آبادی
۱۹. شیخ آقا بزرگ طهرانی ۲۰. سید حسن صدر ۲۱. شیخ عباس قمی.
۳۴. اجازه نقل حدیث از سید نورالدین موسوی جزائری حائری، ۱۳۷۷.
- مجیز به روایت خود از مشایخ زیر تصریح کرده است: ۱. سید حسن صدر ۲. سید ابوالحسن
اصفهانی ۳. حاج شیخ عبدالکریم حائری ۴. آقا ضیاء الدین عراقی ۵. سید محمد فیروزآبادی
یزدی ۶. سید محمد علی شهرستانی ۷. شیخ محمد حسین کاشف الغطاء ۸. شیخ محمد باقر
بیرجندی ۹. شیخ آقا بزرگ طهرانی.
۳۵. اجازه نقل حدیث از سید محمد حسن طباطبائی موسوی قزوینی حائری، ۱۳۷۷.
۳۶. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد علی اردوبادی، بدون تاریخ.
- مجیز از بین طرق خود تنها به طریق پدرش میرزا ابوالقاسم اردوبادی از شیخ محمد طه نجف
از مولی علی رازی خلیلی اشاره کرده است.
۳۷. اجازه نقل حدیث از علی بن ابراهیم همدانی، ۱۳۷۷. مجیز به روایت از استاد خود
حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی و شیخ آقا بزرگ طهرانی تصریح کرده است.
۳۸. اجازه نقل حدیث از سید ابوالحسن رفیعی قزوینی، ۱۳۷۸.
- مجیز به روایت خود از حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی تصریح نموده است.
۳۹. اجازه نقل حدیث از سید محسن طباطبائی حکیم، ۱۳۸۲.
۴۰. اجازه نقل حدیث از میرزا عبدالرزاق بن علیرضا محدث حایری اصفهانی، ۱۳۸۳.
۴۱. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد حسین کاشف الغطاء، بدون تاریخ.
۴۲. اجازه نقل حدیث از شیخ عبدالحسین رشتی، بدون تاریخ.
- مجیز به روایت خود از شیخ الشریعه اصفهانی نمازی تصریح کرده است.
۴۳. اجازه اجتهاد از سید شهاب الدین مرعشی نجفی، بدون تاریخ.^۱

۱. گفتنی است که همه اجازات مزبور در پایان کتاب زندگانی حضرت امام حسن العسکری (ع) (آخرین مجلد از دوره بیست

اجازات الحدیث

اجازات عالم خطیب سید محمد علی بن سید علی مبارکه ای اصفهانی است بدین شرح:

۱. اجازه نقل حدیث از عبدالکریم بن محمد مهدی جزئی اصفهانی، ۱۳۳۸.
۲. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، ۱۳۴۱. آیه الله حائری اجازه اجازه حجة الإسلام جزئی را تأیید کرده و خود نیز به سید مبارکه ای اجازه داده که از طریق سید علامه آیه الله طباطبائی از او روایت نماید.
۳. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ محمد باقر بیرجندی، ۱۳۴۷. وی تفصیل طرق کثیره خود را به رساله ذخیره المعاد لأفذاذ الأکباد ارجاع داده و به طریق خود از محدث نوری صاحب مستدرک و شیخ عالم زاهد عابد شیخ محمد استرآبادی (از محمد تقی بن محمد باقر اصفهانی از میرزا محمد باقر بن زین العابدین از سید محمد شهبهانی از سید محمد مجاهد کربلایی) اشاره کرده است.
۴. اجازه نقل حدیث از ملا محمد حسین فشارکی، ۱۳۴۷.
۵. اجازه نقل حدیث از سید ابوالقاسم دهکردی، ۱۳۴۹. مجیز به دو طریق از طرق خود (حاج میرزا حسین نوری و حاج میرزا حبیب الله رشتی) اشاره کرده است.
۶. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از نجم الحسن مدعوبه شمس العلماء متوطن بلده لکهنو، بدون تاریخ. مجیز به دو روایت خود از علامه حاجی نوری و آیه الله علامه میرزای شیرازی اشاره کرده است.
۷. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از شیخ محمد رضا نجفی اصفهانی مسجدشاهی، ۱۳۶۱. مجیز به تصدیق اجازه آیه الله حائری قمی و صدیق علامه خود در نجف سید نجم الحسن هندی اکتفا نموده و می نویسد طرق وی و دو عالم مزبور یکی می باشد.
۸. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید حسن مدرس اصفهانی، ۱۳۴۲.
۹. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید مهدی درچه ای، ۱۳۵۸. مجیز به روایت خود از شیخ علامه اوحد شیخ هادی طهرانی و سید عالم وحید عصر سید محمد کاظم یزدی تصریح نموده

است.^۱

اجازات الحدیث

اجازات عالم ربانی شیخ مرتضی مظاهری اصفهانی است از علمای اصفهان و عتبات بدین شرح:

۱. اجازه اجتهاد و روایت از سید ابوالحسن اصفهانی، ۱۳۴۶. مهر و امضای آیات عظام حاج شیخ عبدالکریم حائری و ملا محمد حسین بن محمد جعفر فشارکی نیز در پایان اجازه آمده است.

۲. اجازه اجتهاد از آقا ضیاء الدین عراقی، ۱۳۴۵.

۳. اجازه اجتهاد از شیخ محمد کاظم شیرازی، ۱۳۴۵.

۴. اجازه اجتهاد از ابراهیم حسینی شیرازی مدعوبه میرزا آقا، ۱۳۴۵.

۵. اجازه اجتهاد از محمود شیرازی غروی، ۱۳۴۵.

۶. اجازه اجتهاد و روایت از حسین الفشارکی، ۱۳۴۷.

۷. اجازه اجتهاد از محمد مهدی الصدر، ۱۳۴۵.

۸. اجازه اجتهاد از شیخ علی شاهرودی، ذی القعدة ۱۳۴۵.

۹. اجازه اجتهاد از سید علی موسوی کازرونی، بدون تاریخ.

۱۰. اجازه اجتهاد از شیخ شعبان گیلانی، ۱۳۴۵.

۱۱. اجازه اجتهاد از عبد الصاحب نجل صاحب الجواهر، ۱۳۴۵.

اجازات الحدیث

اجازات شیخ محمد حسن بن ملا محمد هاشم (دکتر سه چهاری) است بدین شرح:

۱. اجازه اجتهاد از سید محمد موسوی نجف آبادی به شیخ محمد حسن سه چهاری نجل

العالم العامل مجمع الفضائل والمکارم ونخبة الأعاظم والأفاخم المولی محمد هاشم، صفر ۱۳۵۷.

۲. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا ضیاء الدین عراقی، غره محرم ۱۳۵۷.

۳. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید محمد حسینی کوهکمری، ۱۷ شوال ۱۳۵۸.

۱. اصل اجازات مزبور در دست نیست ولی صورت آن به خط مرحوم مبارکه ای نزد فرزند آن مرحوم، جناب دکتر سیدکمال صفائی موجود است.

۴. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید محمد تقی خوانساری، بدون تاریخ.
۵. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از علامه شیخ محمد رضا نجفی اصفهانی، با تأیید سید ابوالحسن اصفهانی و اجازه به اوفی کلّ ما أجزله، بدون تاریخ. مجیز از مجاز با عنوان <عالم عامل محقق مدقق العلامة فی عصره الشیخ محمد حسن سه چهاری> یاد کرده است.
۶. اجازه نقل حدیث از آیه الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی به <الولد العقلانی والسلیل الروحانی، یتیمه عقد الفضائل، ومنبع المکارم، ذو المجد الأصيل، والخلق الجمیل، ربّ المناقب والمفاخر، وارث الجلالة کابراً عن کابر، الأخ فی سبیل الله، جناب الشیخ محمد حسن بن الشهر الغطریف المولی محمد هاشم السه چهاری الاصفهانی> در ۱۵ شعبان ۱۳۵۸.

اجازات الحدیث

- اجازات آیه الله سید فخرالدین بن محمد مهدی حسینی کاشانی ملقب به امامت، بدین شرح:
۱. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از حبیب الله شریف کاشانی، ربیع الثانی ۱۳۲۸.
  ۲. اجازه اجتهاد از سید محمد بن ابراهیم موسوی علوی بروجردی، ۱۳۴۷.
  ۳. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد صالح بن فضل الله حائری مازندرانی شهیر به علامه نزیل سمنان، ربیع الثانی ۱۳۷۹. مجیز از مجاز با تعبیر <حجة الإسلام وآیه الله العظمی علی كافة الأنام> نام برده و می نویسد: <هو الیوم ابن تسعین>.
  ۴. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به <سید العلماء والمجتهدین والمجاز المصدّق اجتهاده منذ سنین> سید فخرالدین امامت کاشانی، ۱۳۸۱.
  ۵. اجازه نقل حدیث از سید فخرالدین امامت به سید عباس کاشانی ساکن کربلاء، صفر ۳۷۷.
  ۶. اجازه نقل حدیث از سید فخرالدین امامت به آیه الله حاج شیخ محمد رضا طبسی نجفی، ۱۳۹۱.
  ۷. اجازه نقل حدیث از سید فخرالدین امامت به فرزندش سید عزیز الله حسینی کاشانی، ۱۳۷۰. سید احمد حسینی زنجانی نیز در ۱۳۷۴ در ذیل این اجازه به او اجازه داده است.
  ۸. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید فخرالدین امامت به فرزندش سید عزیز الله حسینی کاشانی، محرم ۱۳۹۱. سید شهاب الدین مرعشی نجفی، شیخ محمد رضا طبسی نجفی و سید

محمد وحیدی در ذیل اجازه آن را تأیید و مهر کرده اند.

اجازات الحدیث

اجازات آیه الله سید عزیزالله حسینی کاشانی ملقب به امامت، بدین شرح:

۱. اجازه نقل حدیث از محمد صالح بن فضل الله حائری مازندرانی، ۱۳۷۹.
۲. اجازه اجتهاد از محمد صالح حائری علامه، ۱۳۹۱. شیخ محمد رضا طبسی نجفی در ۱۳۹۵ و سید مرتضی حسینی فیروزآبادی در ۱۳۹۷ و سید محمد وحیدی در ذیل اجازه آن را تأیید کرده و مجاز را مجتهد مطلق دانسته اند.
۳. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد رضا طبسی نجفی، ۱۳۷۴. سید ابراهیم حسینی شیرازی اصطهباناتی نیز آن را تأیید و مهر کرده است. ۴ صفحه.
۴. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از شیخ محمد رضا طبسی نجفی، ۱۳۹۸.
۵. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از محمود شیرازی، بدون تاریخ. در حاشیه این اجازه علامه شیخ آقا بزرگ طهرانی در ۱۳۷۶ و سید شهاب الدین مرعشی نجفی در ۱۳۹۰ به او اجازه داده اند.
۶. اجازه نقل حدیث از سید مهدی حسینی شیرازی، بدون تاریخ.
۷. اجازه نقل حدیث از شیخ محمد احمدآبادی اصفهانی مشتهر به طبیب زاده، ۱۳۷۸. ۱۱ صفحه.
۸. اجازه نقل حدیث از سید محمد علی روضاتی، ۱۳۷۵، ۳ صفحه.
۹. اجازه نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی، شوال ۱۳۸۱، ۴ صفحه.
۱۰. اجازه نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی، محرم ۱۳۹۰. سید علی حسینی اصفهانی علامه فانی نیز در ۱۳۹۹ آن را امضاء کرده است.
۱۱. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد هادی حسینی میلانی، ربیع الثانی ۱۳۸۰.
۱۲. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید ابوالقاسم موسوی خوئی، صفر ۱۳۸۹.
۱۳. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محسن طباطبائی حکیم، ۱۳۸۹.
۱۴. اجازه نقل حدیث از سید حسن میرجهانی طباطبائی محمدآبادی جرقوئی اصفهانی، ۱۳۹۵.

۱۵. اجازه نقل حدیث از سید محمد باقر صدر، رجب ۱۳۹۸.
۱۶. اجازه نقل حدیث از سید مصطفی حسینی رضوی خوانساری (صفائی)، شوال ۱۳۹۹.
۱۷. اجازه نقل حدیث از سید محمد رضا موسوی گلپایگانی، شوال ۱۴۱۲.
۱۸. اجازه نقل حدیث از محمد تقی بن محمود بهجت غروی، ۱۴۱۷.
- مجیز به روایت خود از شیخ محمد کاظم شیرازی و شیخ آقا بزرگ طهرانی تصریح نموده است.
۱۹. اجازه نقل حدیث از سید محمد حسینی وحیدی، شعبان ۱۴۱۹.
۲۰. اجازه قرائت دعای سیفی (حرزیمانی) از شیخ محمد حسین نجفی خراسانی، ۱۳۷۸.
- مجیز از طریق مخصوص خود که آن را در نجف اشرف از سید حسین بن علی همدانی اخذ کرده یاد نموده است.

اجازات الحدیث

- اجازات فاضل و نویسنده فقید سید مصلح الدین مهدوی اصفهانی است بدین شرح:
۱. اجازه نقل حدیث از علامه شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید محمد حسین مدعوبه سید مصلح الدین بن سید محمد تقی شهاب الدین بن العلامة السید محمد حسن بن محمد تقی الموسوی الاصفهانی، محرم الحرام ۱۳۶۳۲.
- اجازه نقل حدیث از حاج شیخ محمد باقر کمره ای، محرم ۱۴۰۸.
- مجیز مشایخ خود را چنین نام برده است: ۱. أبوالمجد والفضائل وخیر الأقران والأماثل الآقا رضا المسجد شاهی ۲. أقدم أساتیدی الآیة العظمی الحاج شیخ عبدالکریم الحائری ۳. أستاذ المجتهدین فی النجف الأشرف الحاج میرزا حسین النائینی مصدر التقریرات المنتشرة عن أفاضل تلامذته ۴. فخر المجتهدین البحّثة فی الأصول الآقا ضیاء الدین العراقی ۵. عماد الفقهاء فی المتأخرین العلامة السید أبوالحسن الاصفهانی ۶. فخر المحققین العلامة الشیخ محمد حسین الاصفهانی المعروف بکمپانی.
۳. اجازه نقل حدیث از سید علی حسینی اصفهانی علامه فانی، ذی الحجه ۱۴۰۷.
۴. اجازه نقل حدیث از سید ضیاء الدین علامه اصفهانی، رجب ۱۴۰۸.
۵. اجازه نقل حدیث از سید مصطفی صفائی خوانساری، جمادی الأولى ۱۴۰۹.
۶. اجازه نقل حدیث از آیه الله شیخ محمد علی عراقی، بدون تاریخ.

۷. اجازه نقل حدیث از سید محمد علی موحد ابطحی، ۱۴۱۳.
 ۸. اجازه نقل حدیث از سید محمد علی روضاتی، ۱۳۹۸. قبل از اجازه، علامه روضاتی در ۱۱ صفحه به بیان گوشه ای از انحرافات عقیدتی چند تن از معروفترین رجال علمی اهل سنت به نحو اجمال و اختصار پرداخته و پس از آن ۲۶ نفر از مشایخ خود را نام برده است و به اجازه شفاهی آیه الله الباهرة أستاذنا الأئمة الأكبر السید اسند العدل الحاج آقا حسین البروجردی اشاره نموده است.

اجازات الحدیث

- تعدادی از اجازات متفرقه علما که تحت این عنوان ذکر می گردد.
۱. اجازه نقل حدیث از علامه سید حسن صدر به [سید محمد بن علی] کوهکمری.
 اجازه مختصری است که در حاشیه عیون الرجال (ص ۱۲۵ چاپ هند) به خط مجیز نگاشته شده است.
  ۲. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آخوند ملا محمد حسین فشارکی به حاج میرزا محمد حسین ملاذ الاسلام ابن الحاج میرزا محمد هاشم بن الحاج سید محمد جعفر بن الحاج سید محمد باقر حجة الإسلام، شوال ۱۳۴۴ ق. ۴ صفحه. آیات عظام سید ابوالحسن اصفهانی و آقا ضیاء الدین عراقی با عبارت: صدرت من الأهل فی المحل آن را تأیید کرده اند.
  ۳. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید عبد الحسین مدرّس (سید العراقین) به حاج میرزا محمد حسین ملاذ الاسلام در ذی القعدة ۱۳۴۴ ق. (مجیز مشایخ روایت خود را ذکر نکرده است). ۴ صفحه.
  ۴. اجازه نقل حدیث از علامه شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید محمد فرزند حاج سید مصطفی موحد محمدی احمد آبادی اصفهانی، ربیع الثانی ۱۳۷۹ ق.
  ۵. اجازه نقل حدیث از سید حسن میرجهانی اصفهانی به سید محمد موحد محمدی، ربیع الثانی ۱۴۰۲ ق. مجیز مشایخ خود را چنین نام برده است: ۱. سید ابوالحسن اصفهانی (عن شیخه الآیه المیرزا محمد تقی الشیرازی) ۲. سید محسن حکیم ۳. شیخ عبد الله مامقانی ۴. شیخ آقا بزرگ طهرانی ۵. میرزا محمد حسین غروی نائینی. (کتابخانه حجة الاسلام والمسلمین سید محمد موحد محمدی).
  ۶. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا سید جمال الدین گلپایگانی به حاج شیخ احمد فیاض

سدهی در ۲۲ رجب ۱۳۶۷ق. مجیزبا عنوان جناب العالم العامل والخبیر المهذب الكامل ذو القریحة القویمة والسلیقة المستقیمة عماد العلماء والمجتهدین رکن الإسلام صفوة الأتقیاء الأزکیاء الصفی التقی الزکی جناب الآغا شیخ أحمد فیاض نام برده و به اجازه خود از استاد علامه خود میرزا محمد حسین نائینی، ودوفقیه عصر سید حسن صدروسید ابوتراب خوانساری تصریح نموده است.

۷. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا سید محمد نجف آبادی به عالم عامل و فاضل کامل صاحب الذهن السلیم والفکر المستقیم الجامع للفضائل والفائز علی الأقران والأماثل علم الأعلام ونخبة العلماء العظام الفخام المؤید المسدد الشیخ أحمد ابن العالم الفاضل الموفق بالصدق والصفاء الحاج ملا مصطفی (آية الله حاج شیخ احمد فیاض سدهی) در جمادی الأولى ۱۳۵۰ق.

۸. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از میرزا عبدالهادی حسینی شیرازی به جناب العلامة الهمام عماد الأعلام حجة الإسلام الحاج شیخ أحمد المعروف بالفیاض الاصفهانی، بدون تاریخ.

۹. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به شیخ محمد حسین نجفی دولت آبادی، به تاریخ ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۷۲.

۱۰. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا سید جمال الدین گلپایگانی به شیخ محمد حسین نجفی دولت آبادی در ۱۳۷۲.

۱۱. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به میرزا عطاء الله اشرفی اصفهانی، ۶ محرم ۱۳۸۰.

۱۲. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید محمد باقر موحد ابطحی، غره ذی القعدة ۱۳۷۴.

۱۳. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید ناصر مهدوی هرستانی، ۵ شعبان ۱۳۸۶.

۱۴. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به شیخ حسین یزدی اصفهانی، ۲۷ شوال ۱۳۷۴.

۱۵. اجازه نقل حدیث از میرزا عبد الهادی شیرازی به سید محمد باقر موحد ابطحی احمدآبادی اصفهانی، ۱۵ شوال ۱۳۷۳.

۱۶. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا ضیاء الدین عراقی به شیخ مرتضی اردکانی یزدی، ۱۷ ذی القعدة ۱۳۵۶.

۱۷. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا سید ابوالحسن اصفهانی به شیخ علی خوزانی اصفهانی (مشکاة)، بدون تاریخ.
۱۸. اجازه تصدی امور حسیه از شیخ محمد حسین غروی اصفهانی به شیخ علی خوزانی اصفهانی (مشکاة)، ۱۱ ربیع الأول ۱۳۶۰.
۱۹. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از آقا ضیاء الدین عراقی به شیخ علی خوزانی اصفهانی (مشکاة)، بدون تاریخ.
۲۰. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید مهدی حجازی شهرضائی، ۸ ذی القعدة ۱۳۷۲.
۲۱. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید محمد جواد طباطبائی تبریزی به سید مهدی حجازی شهرضائی، بدون تاریخ.
۲۲. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید یحیی حسینی مدرسی یزدی به سید مهدی حجازی شهرضائی، ۱۷ ذی الحجه ۱۳۷۷.
۲۳. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید عبد الأعلى سبزواری به سید مهدی حجازی شهرضائی، ۱۳ ذی الحجه ۱۳۷۲.
۲۴. اجازه نقل حدیث از سید محمد هادی میلانی به سید احمد دیباجی اصفهانی، ۲۳ رجب ۱۳۹۲.
۲۵. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید احمد دیباجی اصفهانی، ۱۸ ذی الحجه ۱۳۸۷.
۲۶. اجازه نقل حدیث از میر سید علی موسوی بهبهانی به سید احمد دیباجی اصفهانی، ۱۲ رجب ۱۳۹۱.
۲۷. اجازه اجتهاد و نقل حدیث و امور حسیه از سید ابراهیم حسینی شیرازی (اصطهباناتی) به شیخ فضل الله ذوعلم فشارکی اصفهانی، بدون تاریخ، باتصدیق آیه الله سید ابوالحسن اصفهانی.
۲۸. اجازه اجتهاد از آقا سید ابوالحسن اصفهانی به سید مرتضی مستجاب الدعواتی، بدون تاریخ. و در ذیل آن تصدیق سید محمد تقی خوانساری و تصریح به اجازه در نقل حدیث، بدون تاریخ.
۲۹. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از سید ابوالقاسم کاشانی به سید مرتضی مستجاب الدعواتی، بدون تاریخ.
۳۰. اجازه نقل روایت حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به شیخ مجتبی بهشتی اصفهانی، ذی الحجه ۱۳۸۴.
۳۱. اجازه نقل حدیث از سید محمد مهدی خوانساری اصفهانی کاظمی به سید فخرالدین

- روضاتی، ۲۵ رجب ۱۳۷۱.
۳۲. اجازه نقل حدیث از سید محمد مهدی خوانساری اصفهانی کاظمی به سید صدرالدین روضاتی، ۱۲ ربیع الأول ۱۳۶۹.
۳۳. اجازه نقل حدیث از سید محمد مهدی خوانساری اصفهانی کاظمی به سید رضاروضاتی، ۱۱ محرم ۱۳۸۳.
۳۴. اجازه نقل حدیث از حاج شیخ آقا بزرگ طهرانی به سید حسن بن سید اسماعیل موسوی اصفهانی (صاحب ثقات الرواة) ربیع الثانی ۱۳۸۷.
۳۵. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از میرزا محمد حسین غروی نائینی به شیخ محمد غروی کاشانی، ۱۳۵۳.
۳۶. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از شیخ اسدالله زنجانی به شیخ محمد غروی کاشانی، بدون تاریخ.
۳۷. اجازه نقل حدیث از میرزا محمد بن رجبعلی طهرانی عسکری به سید محمد علی روضاتی، رجب ۱۳۷۰.
۳۸. اجازه نقل حدیث از سید محسن امین حسینی عاملی به سید محمد علی روضاتی، شعبان ۱۳۷۰.
۳۹. اجازه نقل حدیث از سید عبدالله حسینی مدرّس صادقی به سید محمد علی روضاتی، ۱۳۷۳.
۴۰. اجازه نقل حدیث از میرزا سید حسن چهارسوقی به سید محمد علی روضاتی، ۱۳۷۴.
۴۱. اجازه نقل حدیث از میرزا محمد علی معلّم حبیب آبادی به سید محمد علی روضاتی، ۶.۱۳۸۵. صفحه.
۴۲. اجازه نقل حدیث از محمد رحیم بن علی پناه (ارباب) به سید محمد علی روضاتی، ۱۳۷۷.
۴۳. اجازه نقل حدیث از سید احمد حسینی زنجانی به سید جلال الدین موسوی طاهری اصفهانی، ۱۳۷۰.
۴۴. اجازه اجتهاد از سید محمد تقی موسوی خوانساری به سید جلال الدین طاهری اصفهانی، ۱۳۷۰.
۴۵. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد تقی موسوی خوانساری به سید جلال الدین طاهری اصفهانی، بدون تاریخ.
۴۶. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محسن طباطبائی حکیم به سید جلال الدین طاهری اصفهانی، ۱۳۷۱.
۴۷. اجازه نقل حدیث از سید صدرالدین صدر به سید جلال الدین طاهری اصفهانی، ۱۳۷۰.
۴۸. اجازه اجتهاد و نقل حدیث از میرسید علی حسینی اصفهانی علامه فانی به سید محمد علی میرمحمد صادقی، ۲۴ ذی القعدة ۱۳۸۱.
۴۹. اجازه نقل حدیث از ملا محمد حسین فشارکی به آقا صدرالدین بن محمد رضا کلباسی، ۱۳۴۸.

۵۰. اجازه نقل حدیث از حیدرقلی خان سردار کابلی به آقا صدرالدین کلباسی،
 ۵۱. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید حسین فقیه سبزواری به سید طه بهشتی اصفهانی، ۱۳۶۶ق.
 ۵۲. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از محمد رضا کلباسی اشتری به سید طه بهشتی اصفهانی،
 ۱۳۶۶ق.
۵۳. اجازه نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی به علامه شیخ ذبیح الله محلاتی.
 ۵۴. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از آیه الله مرعشی نجفی به سید محمود میرهندی اصفهانی در ۱۳۹۶.
 ۵۵. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از آیه الله سید محمد رضا گلپایگانی به سید محمود میرهندی
 اصفهانی ۱۳۸۲.
۵۶. اجازه نقل حدیث از سید محمد علی موحد ابطحی به سید محمد موسوی فقیه احمدآبادی، ۱۴۱۵.
 مجیزه روایت از آیه الله حاج آقا حسین بروجردی و شیخ آقا بزرگ طهرانی تصریح کرده است.
 ۵۷. اجازه نقل حدیث از سید محمد باقر موحد ابطحی به سید محمد فقیه احمدآبادی، بدون تاریخ.
 مجیز مشایخ خود را چنین برشمرده است: ۱. حاج آقا حسین بروجردی ۲. سید احمد موسوی
 خوانساری ۳. شیخ آقا بزرگ طهرانی ۴. سید شهاب الدین مرعشی نجفی ۵. سید مصطفی صفائی
 خوانساری ۶. سید مرتضی موسوی موحد ابطحی (پدر مجیز) ۷. سید محمد رضا موسوی گلپایگانی.
 ۵۸. اجازه امور حسبیه و نقل حدیث از سید عبدالاعلی سبزواری به شیخ علی اصغر صالحی تبار، ۱۴۱۳.
 ۵۹. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد ضیاء الدین حسینی اشکوری به شیخ علی
 اصغر صالحی تبار، ۱۴۱۲.
۶۰. اجازه امور حسبیه و نقل حدیث از سید محمد مهدی حسینی نجفی اشکوری به شیخ علی
 اصغر صالحی تبار، ۱۴۱۵.
۶۱. اجازه امور حسبیه و نقل حدیث از سید محمد مفتی الشیعة به شیخ علی اصغر صالحی تبار، ۱۴۲۰.
 ۶۲. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد هادی حسینی میلانی به سید حسن مهاجر
 پیشوا، ۱۳۹۰.
۶۳. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد رضا موسوی گلپایگانی به سید حسن مهاجر
 پیشوا، ۱۳۹۰. این اجازه را سید علی موسوی بهبهانی و سید احمد خوانساری نیز تأیید کرده اند.
 ۶۴. اجازه امور حسبیه و نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی به سید حسن مهاجر
 پیشوا، ۱۳۹۰.
۶۵. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از شیخ محمد علی عراقی به سید حسن مهاجر پیشوا، ۱۴۰۹.
 ۶۶. اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از سید محمد رضا گلپایگانی به شیخ حسین یزدی اصفهانی، ۱۳۸۱.
 ۶۷. اجازه امور حسبیه و نقل حدیث از سید شهاب الدین مرعشی نجفی به شیخ احمد اصفهانی
 (زاهد) شوال ۱۳۹۸.

موسی عم قال سالت عن رجل يصلي لان يصيب الماء من فيه في غسل به الشيء يكون في ثوبه قال لا بأس قال في المشغول
بعد نفل هذه الرواية انها مواضفة للذهاب من مطلوبه لا يشاع هو الا ان الزيادة الماء وذلك حاصل في الصور المذكورة
وخصوصية الوعاء الذي جرى الماء عي من نظورها بها وهو حسن الخامسة عشر اشتهر في كلامه لا يحاكم بالحكم باسحاب
ازا الرطوبين المطر بعد صفي ثلثة ايام من وقت انقطاعه وان لا بأس به في الثلثة مما لم تعلم فيه فاسن والا صل ما رواه الكليني
عن محمد بن اسماعيل عن بعض اصحابنا عن ابي الحسن عم في طين المطر ان لا بأس ان يصيب الثوب ثلثة ايام الا ان يعلم انه قد
سقى بعد المطر فان اصاب به بعد ثلثة ايام فاعسله وان كان الطريق نظيفاً لم يغسله واحكم فيما قبل الثلثة مواضف للمواضع
محتاج الى الدليل وما ارجو انها بعد الثلثة فلعلم هذا المستند يكفي فيه وان كان ضعيفاً للسائحة في اوله

السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح

السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح
السنن مؤلف خط ابو القاسم اشهر في الاول من كتاب شرح المعاني في شرح

الحمد الذي وفقنا لهذا الكتاب المشتمل على جميع المعاني في شرح الاشارات والسرد ووجوه المحقق
البدر النوراني وقرن في الخواص على سبيله الاستاذ والمولى الملائق والعماد وحمد الله على العباد
ورحمة الله التي في البلاد والحلوق بركة الجاني وتوجهوا في هذه الفتاوى سنداً لها الكفاية
لاستزاد الفتوى السليمة والدي التي ظهرت في الفتاوى ظهور وانتشرت في الارض نبوت حتى اذا
بلغت انوار صدق الله معشان كيف نورها من معانها ونورها من بيانها من كلام لا يقاوم
عليه من الاهل والايام لا يخلع والعدل التي بها بقاء الدين في كل وقت وفيها الملكة الشريفة
ادام الله تعالى جوارحه المفقون الاجل صلي الله عليهم جمع في النبي والرسول والدين في
من كتابه فقيرين ربه عنا ربنا وفي الخلق في الخلق في الخلق في الخلق في الخلق في الخلق في الخلق في الخلق في الخلق
شهر في القدر من شهرين في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة في سنة
ان يعين بعض من نصرت
الناظر العباد

بخطها فاذا ذلت عن غایت ثم اذا استرحبها وحدهت من مثلته بين ربها والقوة التي لها المدة
 لها التي جودت عن هذا العالم وحبها وعرافته وهرم بعض درجات النفوس من صفة بين درجة
 الحسن ودرجة القدران النفس مع انها بسيطة للجود فانها ذات صفات بعضها هي من بعض
 بحكم منها في عالم آخر ومنها الروية وهرما كان من المعرفة بعد فكر كثير وهرم دور ومنها الكيان
 وهرم من النفس استنباطا ما هو الفع للشخص ولهذا قال النبي صلى الله عليه وسلم ان النفس بعد الموت
 وذلك لانه خير بعد الله لان افضلها بعد الموت ومنها الجزاء بهم وهو معرفة توبتها لهما بطريق
 التجربة والتفتيش ومنها الرار وهو اجالة التي طرف المقدمات التي يجر منها انتاج المطلوب فيقال
 للفتنة المنتجة من الرار والرار للفتنة كالاتي للصانع ولهذا اقبلها في الرار العطر وقدر الرار
 ومنها الفرائس وهو الاستدلال بالخلق الظاهر على الخلق الباطن وقدرته الله تعالى عليه لقوله ان في ذلك
 لايات للمتوسمين وقوله تعرفهم بما هم وقوله ولتعرفهم في حق القول واستفاد من فرس الشاة
 فكان الفرائس اختلاس المعارف وذلك ضربان ضرب يجهل لان عمره لا يعرف كسب
 وذلك ضرب من الالهام بضر من الوحد واية عن رسول الله صلى الله عليه وسلم ان من لم يتعلم
 صحت الله عليه وآله اتقوا فرائس المؤمن فانه ينظر نور الله وليست ذلك لغت في الروح وضرب آخر يكون
 به سمانته وتعلم وهو الاستدلال بالاشكال الظاهرة على الاخلاق الباطنة وقال اهل المعرفة في قوله
 اعلم ان كان على بيته من ربه وينلوه ش هان البيته العتم

الاول هو الاشارة للاصفا جود

الروح والهدى النفس الشاة

وهو الاستدلال بالاشكال

على الاحوال

عنت

فهو كسب الكفا المصنوع من المراد من واجج المخلص المرحمة رب العالمين اس المرحوم الله
 اورا الشريف المحسن كناية بمناه الفارقة للداثرة وفتح عن كناية بته ضحة لوم في سنة سبع
 وتسعين بعد المائة والالف من الهجرة المودسة النبوية على ما جرى الف الف من المشنا والحقبة
 اللهم وهما لمحقق مطالبه وهرم ما كربه بالفر والته سموله علمه وحده لاولاده جمع

بسم الله الرحمن الرحيم
 این طبع در این حشر و کتب بزرگوار از المصنفی بقدر السلام والعمارة
 لیسند و قوسه سنگی است و در وقت تهیه تفصیلی که در نظر
 سادگنی بطور است و زینت بالین در سماه خونی
 صحتی است و در هر ملی هر کجاست المصنفی و در آن
 فی هر صفاتی المصنفی و در آن

بسم الله الرحمن الرحيم
 این طبع در این حشر و کتب بزرگوار از المصنفی بقدر السلام والعمارة
 لیسند و قوسه سنگی است و در وقت تهیه تفصیلی که در نظر
 سادگنی بطور است و زینت بالین در سماه خونی
 صحتی است و در هر ملی هر کجاست المصنفی و در آن
 فی هر صفاتی المصنفی و در آن

بسم الله الرحمن الرحيم
 این طبع در این حشر و کتب بزرگوار از المصنفی بقدر السلام والعمارة
 لیسند و قوسه سنگی است و در وقت تهیه تفصیلی که در نظر
 سادگنی بطور است و زینت بالین در سماه خونی
 صحتی است و در هر ملی هر کجاست المصنفی و در آن
 فی هر صفاتی المصنفی و در آن

یادداشت وقف بحار الأنوار کتاب السماء والعالم

بالاذن والسن بالسن واجروح قصاص وصلى الله
على سيدنا محمد النبي وآله وسلم تسليماً للتمس
يدق الكراويا ويلقى في حجر النمل ويكتب في شئ ويلقى في زوايا الدار
بسم الله الرحمن الرحيم ان كنتم تؤمنون
بالله واليوم الآخر وبالنبين وما انزل اليهم
واستلکم بحق الله وبحق نبیكم ونبینا وما انزل علیها
الاتحوا لکم عن مسکننا تمت هذه الشجرة الشريفة الموسومة بطب
الائمة
عليهم السلام على يد العبد الذنب العاصي المحتاج الفقير الى رحمة وغفران
ربه العلي الكريم الغفور الرحيم الكبير وشفاعة سيدنا ونبينا ومولانا محمد
الائمة الطيبين الطاهرين صلوات الله وسلامه عليهم اجمعين ابن ابراهيم
محمد صالح الحبش السارلي المازندراني في شهر محرم الحرام من شهر سنة ١٣٦٤

لاهل المرأة ولا عن عليها ولا ميراث بينهما فقال بعض من حضر فان امره ان يزوج امراته ولم يسم ارضا ولا يسلم
 الامر ان يكون امرم بذلك بعد ما زوجة فقال ان كان للمامور مينة انه كان امره ان يزوجها كان الصداق على
 وان لم يكن له مينة كان الصداق على المامور لاهل المرأة ولا ميراث بينهما ولا عودة عليها ولها نصف الصداق

اعصم الرجل امره فانها
 كى

ان كان فرض طاهداً أو مطلقاً من زيد بن جعفر بن محمد بن ابيه ان علياً عليه السلام قال اذا اغتصبت امه
 فاقضت فقلية عشرتيمتها فاذا كانت حرة فعليه الصداق ثلثي القسم بن يحيى من جرحه الحسن بن راشد عن
 الجعفي قال سمعت ابا الحسن عليه السلام يقول لا باس بالعزلة سنة وجوز المرأة التي اغتصبت منها الا ولد و
 المراهة والسلطة والبدية والمراه التي لا تزوج والامه بان تم الحزب الرابع من كتاب الاحكام وبتلويح
 كتاب الطلاق فزغت امر العصور يوم الاربعاء خامس عشر

سؤال سنة امي سمعتن وسماه وانا

اعل عداد الله الباري عبد الله بن

الحسين الرستمداري اوسا

كاتبها سمعها بالاسي

والله المصنف

محمد ابراهيم

عليه السلام

عزم

فرغت من مقابلته هذا الكتاب
 بهذه الاحكام مع حضرة آية الله العظمى
 او اخذ يوم السبت فخرجت الى امره
 ونسبها به انا العبد المذنب
 الى آية الله العظمى في هذا الزمان
 كاتبة الكتاب اميرت اعين في حق
 وعقلى في القيد والامور
 عليه امين دار العباد
 قال الام

اعمرني مجالس الصالحين آمين رب العالمين
 وكان مني غائب عليل لم عندك حكمة القرائين
 اللهم انك اعنتني على ختم كتابك الذي
 انزلته نورا وجعلته مهينا على كل كتاب
 انزلته وفضلته على كل حديث قصضه و
 فو قانا فرت بين حلالك وحرامك وقوانا اعرت
 به عن شرايع احكامك وكننا بافصلته لعجا
 تفصيلا ووحيا انزلته على نبيك محمد صلواتك
 عليه وآله تنزيلا وجعلته نورا نهدي من ظلم

Handwritten marginalia:
 انزلته نورا وجعلته مهينا على كل كتاب
 انزلته وفضلته على كل حديث قصضه و
 فو قانا فرت بين حلالك وحرامك وقوانا اعرت
 به عن شرايع احكامك وكننا بافصلته لعجا
 تفصيلا ووحيا انزلته على نبيك محمد صلواتك
 عليه وآله تنزيلا وجعلته نورا نهدي من ظلم

۱۵۷

وَلَقِي فِيهَا جَنِّي وَعَافٍ فِيمَا حَسَدَنِي اللَّهُمَّ مَنْ
أَصْبَحَ لَهُ ثِقَةٌ أَوْ رَجَاءٌ غَيْرُكَ فَقَدْ أَصْبَحَتْ وَ
أَنْتَ تَغْفِي وَرَجَائِي فِي الْأُمُورِ كُلِّهَا فَأَفِضْ لِي
بِخَيْرِهَا عَافِيَةً وَبِحَجَّتِي مِنْ مُضَلَّاتِ الْفِتَنِ
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى
سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ الْمُصْطَفَى وَعَلَى آلِهِ

الطَاهِرِينَ

فَرَعْتَ مِنْ كِتَابِ يَوْمِ الْخَمِيسِ مِنْ شَهْرِ مُحَرَّمٍ الْحَرَامِ
فَالْحَجْرَةَ النَّبَوِيَّةِ مِنْ بَيْتِ الْحَقِيرِ الْجَانِي ابْنِ مَوْلَانَا كَلْبِ عَلِي
بْنِ مُحَمَّدٍ شَرِيفِ الْاَصْفَهَانِي فِي بَلَدَةِ الْمَهَابَادِ نَمَتْ

الثانی والعشرون

وَذَلِكَ عَلَيْكَ يَسِيرٌ وَكَانَ مِنْ عِلْمِ عَلَيْهِ
 و این بر تو آسان است و بود زود عمارت علیه
 السلام عند الشدة والجهد و تعب الهم
 السلام نزد سختی و مشقت و دشواری کارها را آسان
 اللَّهُمَّ إِنَّكَ كَلَفْتَنِي مِنْ نَفْسِي مَا أَنْتَ
 بخدا بدستگیری کرده باشی از نفس من آنچه توانا
 أَمَلْتُ بِمَنْيَ وَقَدَّرْتَكَ عَلَيْهِ وَعَلَى أَغْلَبُ
 مان از من و قدرت تو بر آن و بر من غالب است
 مِنْ قُدْرَتِي فَأَعْطِنِي مِنْ نَفْسِي مَا يُرِضُكَ عَنِّي
 از قدرت من پس عطا کن مرا از نفس من آنچه خوشنود میکند
 وَخُذْ لِنَفْسِكَ رِضَاهَا مِنْ نَفْسِي فِي عَافِيَةٍ
 ترا از من بگیر برایش خود را از نفس من در عافیت
 اللَّهُمَّ لَا طَاقَةَ لِي بِالْجَهْدِ وَلَا صَبْرًا لِي عَلَى
 بخدا منیت طاقت مرا نیست و زینت بر او
 الْبَلَاءِ وَلَا قُوَّةَ لِي عَلَى الْفَقْرِ فَلَا تَخْضِرْ عَلَيَّ
 بلا و نیست قوت مرا بر فقر پس منع من از من دور
 رِزْقِي وَلَا تَكِلْنِي إِلَى خَلْقِكَ بَلْ تَقْدِرْ
 روز مرا از دست حواله کن مرا بخلق خود بگرد به شایسته

در علاج

۱۵۹

آغاز ترجمه و شرح مفتاح الفلاح از آقا جمال الدین خوانساری

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 سب پس از خداوند که برود و کار عالم است بسیار بخند مهربان
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ إِنَّا لَنَعْبُدُ وَإِيَّاكَ
 صاحب روزی در روزی که ما را می‌آید و ما را می‌آید
سَتَعِينُ ۚ وَهُدًى صِرَاطَ الْمُسْتَقِيمِ
 یاری کند و راه مستقیم را
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
 راه آنان که انعام کرده بر ایشان تا نه خشم گرفته
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
 بر راه گمراهان
قَدَمَتْنَا مَتْنًا وَتَحْمَةً وَهَامَشًا عَلَى بَدَلِ الْعَبْدِ فَضْلِ
الذَّلِيلِ الْخَاشِعِ الْخَائِفِ الْفَقِيرِ الْعَائِدِ الْمَسْتَرْجِعِ
إِلَى رَحْمَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ
مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ
مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ
مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ
مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ
مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ

مجموعه دست‌نویس خطی در راه مستقیم و غیر مغضوب علیه و ضالین

بسم الله الرحمن الرحيم
 فيما من طرائف معارف و علم ادراك
 و ارب حو الكبر ريان ارسا لاسر و اصله ميم عي و اب الدونا
 محمد و الطهر الطاهرين و بعد فان احو لغفار، نعم و اوا ابا
 اعظم بعد العلوم اللائمه و ما يفتها من لغار اللغه ابر العلم، جليل
 عن اولها المتفصله اذ به بطاع اسم سماه في اواخر اواسه و يعرف من فطر
 و به يتعلم امور العباد في لباس و لغار ثم لغوتها، حصول اللهم و بعد الغام و درم
 و خلفاء اللهم، يستقر لهم ابر اللهم ابا حو حو الاله ابر اللهم
 من اجله من ما بهت عليه طلب ملك لها حو و صلا اللهم
 حيا اللهم في به لم يظفره اللهم له ان ارضه و اللهم
 و المهد المعرف حيا اللهم اللهم و اللهم اللهم و اللهم اللهم
 الحاح و ميرزا الجواد عفته اسم ما غايه ما تبتا نه في لباس و لغار
 و لغار لغار، ثم مع ما هو عفته من ابر اللهم و اللهم اللهم
 و سكر اللهم اللهم مد عرف عمر لغار و بعد و صلاه اللهم
 و كسوف ما علم و تمنع و اللهم و اللهم اللهم و اللهم اللهم

اجازه حاج شيخ محمد باقر نجفی به میرزا عبد الجواد نوری

سند ۵

و بذل الجهد في سلك سندهم حتى يبلغوا حلهما في حقهما من الله سبحانه وتعالى
 وبتقريبه بالانطلاق في هذه من مباحثه وارتفع خارج حصره القيد فما استقرت بالعلم
 ثم انما استجار من عهد لغيره في غرضه من مباحثه ، اما عهد من قدمه لهما عهد والكثرة الاما عه
 ما جزئت له فقام بنده وكرمه ان رور عن كالمحت في روايته او تحققت لدى دراسة
 حجة الشيخ من سنن الحنفية لمن سبب اللبس الذي يظن ان الكافة في بعضه والحمد لله
 والجماع الثمنه الرضا والوا في وان المشهور في جميعها وهو ان الله عز وجل انزلنا
 في حقه من عهدهم ، فانه على سنده في من الاخذ بالاحتياط بها وحدهم بسببه
 وبتوقعه فيما لم يجد عليه من المحللات ولله المثلت منه انه ان لا
 من صالح الدعوات في الدكار واعقار المصلوات وحررنا المصنفين
 احقر البير واقرهم الى رحمهم وهم الرحم في يوم الاحد في ايامنا من
 في سنة ١٢٤٢ هـ في يوم الاحد في ايامنا من

اجازه حاج شيخ محمد باقر نجفی به میرزا عبد الجواد نوری

عن جلاله مشائخنا الفقيه النبیه اکلیل النبیل العلامة الشيخ محمد بن النجفی ادام الله
 عن عمه الفقيه المحقق الكامل الشيخ حسن بن الأفقه الأجل الخویر الشيخ جعفر صاحب
 عن المحقق البیضا بقرینه المعروف فتواد جمله من مشائخنا الذین اروه عنهم
 لجنابه دام غلده ان یروی عن جمیعهم وعن غیرهم من مشائخنا الذین لم یقتض المقام
 و وصیونی انی حضرتہ ان یمن علی العبد بالدعاء فی مظان اجابہ الدعوات
 من جنابه ان یواطب علی المجاهدان والطاعان والأحنیاط الصالحین فی
 والدنیاء وان یجعل کبرتمہ المصنیف والنالیف والندیس فی العلوم
 العباد ادام الله تعالی ایام افادته وحمل عوائب احور خیرا
 بيميناه اجانبه الحاشی وانا احد الاولین خادم العلماء
 محمد صائم المبرور الامیر من العبد المورث
 انوارنا رغب عنهما عنهما وفتیما وکلمة
 وكان ذلك في الساعه المذكورة
 من شهر ربيع المرجز
 في سنة ١٢٤٤
 في شهر ربيع المرجز
 في سنة ١٢٤٤

علی ان قیود النیة ما عدا القربة لا دلیل ناهضا علیها من جملة الوجوب المتقدم مع
 التقرب والاستباحة قلت الوجوب المذكور ان كان المراد به المیزان النظر في ظاهره وان
 كان المراد به المعنى الآخر وهو قصد الفعل الواجب في نفسه أمكن شمول النظر لوجوبه
 فانما دلیل ایضا ناهضا علی قصد هذا الوجوب بقوله في الركن فليس له الآیة الوجوب
 والأیة لیس له الآیة التذلل لیس علیها وجوبية الوجوب بهذا المعنى علی ان هذا کلام في محل
 آخر وان صلح مؤیداً للمأها من جهة اخرى وهی التیتمز وعدمه قد صرح فی الذکری معنی
 الوجوب المیزان وبتدبر هذه الجملة يمكن الجواب بما افاده والذي طاب له ان كان في غاية
 المتانة فان قلت علی ما ذكرت يلزم ان يقصد الوجوبية النية مرين أو ثلثا علی بعض
 الوجوه ولم يصح جوابه قلت قد ذكر المحقق الشيخ رحمه الله وغيره ان قولهم لوجوبه معنی
 ذکر الوجوب قبله لاستلزامه آياه وما يأتي في كلام جري طاب له ان في نية الصلوة وكذا
 في غيره هذا الكتاب من مضافاتة مستقل علی نحو ما ذكر وقد جمعت ذكر الوجوب بالمعنى الثالث
 فنقص من نفي عن الثانية او عنهما وعن الثالثة هذا وقد يفرض استتراك الوضوء بين
 واجبين فإذا زادك لو نذر غير وضوء الصلوة ودخل وقتها نفي مثل هذا يحتاج الى تميز جري
 العبادتين عن الاخرى وقد يجب ما ذكر في غير وقت العبادة المشروطة به فتصویر لا يكون الا
 واجبا وبدونه يتحقق فيه ما عرفت وقد يجاب عن هذا ونحوه فاقبل قوله وجري الماء بان ينقل
 كل جزء من الماء عن محل الى غير محل جري معطوف علی النية وأنى ينقل دون ينقل لان الا
 في الجري الانتقال والنقل تابع مع صحة الانتقال مع النقل وابقى بالماء ظاهرا ولم يقل منه
 لدفع توهم عوده الى الجري وليفرو بين المتر والشرح ان احبب الي المراد بكل جزء من المائل بين
 جزء من الماء الجاري المتقدم او ما يتحقق فيه الجريان بقربة المقام فلا يريد ما يتعلق بالوجه
 والوجه هو المائل من غير ان يكون له وجه وانما هو المائل من غير ان يكون له وجه وانما هو المائل من غير ان يكون له وجه

برگی از الزهرات الزویة با حواشی بهاء الدین مختاری نائینی

فی الکافی فی باب ان رسول الله وفاطمه عقیقین وحمین علیهم السلام بحی ابن ابی العلام ابن عبد الله عقیق
 حسنا حینا یوم سابعهما وحمین عنهما شاة وبعثوا برجل شاة الی القابله واطیره فاکلوا منه واهروا
 الی ابران وصدق طر وسمما وصدق بزک شربها فضة لغفل بعضهم عن بعض محمد بن سکنه الترمی از ضبط قوله ونظر واما
 غیره بالنون الظاء بصیغه الجمع وقامعناه بعثوا برجل شاة الی القابله واخره والذبح الذی غین فاکلوا منه واهروا الی ابران
 ثم غفل عن بعض الافاضل انه ضبطها بطریبا ابان وفتح الطاء الموحدة وید الرء والتنوین وجعله مطوفا علی رجل شاة
 وفسره بحاصه الشاة علی ذک صاحب القاموس والتعذیر وبعثوا برجل شاة وطرهما الی غایبهما واستیغوبت لکس لیس الشاة وحق المعنی
 الاول ان یكون تصحفا والمعرف بالسنخ والسیوخ الشیوخ الاول هو الصحیح انتهى اقول من الظاهر ان کلما منهما تصحیف بل غلط
 الاول فلان نظر بمعنی آخر لا ینحرف ولا اثر فی اللغة فان صاحب القاموس کر معانی کثیره ولم ینکر ان جاء بمعنی آخر نعم فالنظر اخره
 وشدید بن تیرم قال لا نظار التاجیر والامعاقق النظره انظره واستظهره اذا طلبت ان ینظرک ولاء الثاني فلان المذكور فی کتاب
 ان الطیر بالتاء اخاصه لا الطیر بدونها فان معنی القطع والشوق منه الطار الذی شیء کم الرجل ویسل بافیه وایضه فان ظاهرا
 الیسا علی ما فهمه بعض الافاضل یقتضی ان ینکر ان کلام کذا بعثوا برجل شاة وطرهما الی القابله واطیره فاکلوا منه واهروا
 ارجاع الضمیر علی هذا التعذیر الی المبعوث المموم من بعثوا بعید نعم لا بد من ارجاعه الیه علی التعذیر الاول لان الرجل متو
 لا یرجع الیهما الضمیر المذکر وطلی انها كانت الاصل بطر وابلبا الموحده والطاء المشدده الممله المنفوخین علی عیسه
 اجمع کفروا وضربوها فالتی فی بطن کفروا وضربوه وشعره ولبطیر المشقوق ومعناه بعثوا برجل شاة القابله وحقوا الذی
 غین وکس ان تجعل ما زبده لصفه المعنی بدونها الی فصلوه وجعلوه اعضاء ثم طحن فاکلوا منه واهروا الی ابران و
 بذکشان لا انهم لم یمسوا واعظام العقیق بل فصلوه مفاصلها لاکتفوا بها کفروا وضربوها کفروا فی صدیه
 العقیقه وجعل اعضاء ثم یطحنها ویقسمها کافوا کفیرت مولانا حمید المازندرانی

بسم الله الرحمن الرحيم

احمد ته و سلام عبادہ الذین صطفى اما بعد فهذا الكتاب المستطاب مما عمل وضع
 واستنسخ من زوار المحامم الواقع في ارضهم تعجبان بيده اصفهان من اوقات السلطان الاعظم والحق ان
 الاعدل الاكرم محمد بن اسمعيل بن ابي شيبه فاعاد الملة البيضاء فرع الشجرة الطيبة النبوية غطت بظلاله
 الغالية العسوية كتمها سلس المئين المئين ومروج آثار ابا به الطاهر بن ابي السلطان بن السلطان و
 ابا قان بن ابا قان ابا الطاهر سلطان سليمان الموسوي الصفوي بهادر خان شدائمه اطاب كتابه با و با و الخلود
 و درين سرر سلطنته بدر الفرو السعد و فوقفته بامرہ الا على الشيعة الامامية الاخر غشيرة و قبا بجا سلا
 لا يباع ولا يشر ولا يورب ولا يمس عن مستحقه و جبت توليته والنظر فيه لنفسه ثم لم يفتنه لتوليه
 اذ في ثم لم يبينه هذا المتولد و هكذا ثم الى العالم المحدث الصالح المتوطن في بلدة اصفهان و مع الشاح
 الى ارض خربة القرعة منهم فرتد له بعد ما سمع فانما ائمة ع الذين يمدونه و كتب له ارض خلود الدولة
 القاهرة محمد بن اقرن محمد بن الجبل عنهما في شهر ربيع الاول سنة ١٠١٤ بعد الالف الهجرية النبوية و الحمد لله

حاصبه
 معلوم
 وعلى من اخذها ان لا يكتب مع علم
 وان يردده الى المتولى او من يعقوب
 قضاة وطن
 كلت
 فاخذها باذن حديد

اولاد افر او صلي الله عليه و آله و سلم
 و عترته الاكرم

استنساخ كتاب از غناء حمام واقع در نقش جهان اصفهان با مهر علامه مجلسي

۱

ہی رسالہ النورہ فی المناقب والمدایج والمراثی المعائب ان بیت النبویہ
 و تذکرہ فی بعض الغزایا یشتغل فی الاسرار المعنویہ من تالیفات و تنظیمات
 علیہ التکلمین منبع الفصاحتہ و معدن البلاغۃ المتخصین برئوف و المستحبین لاقامہ
 محمد صادق الشریف النسب الشیرازی الاصل غفر اللہ لہ فی ایل اللہین سابقہ
 لبیت دروید حضرت بابر متعالی کوید
 اسم اللہ الرحمن الرحیم

حمد و شادا حد ستارا	شکر و پاس ایرد غفارا
انکہ وجود ہمہ زیادت	رتبہ بالا ائی دستتی زادت
کیت کہ کوردش سپر اورد	مہ برد پر تو مہر اورد
طاق مقرنس زچہ شد بر قرا	چرخ معلق ز کہ شد استوار
انکہ بود عالم اخفای راز	انکہ زہر چیر بود بی نیاز
انکہ دہد عنترت ارباب دہر	انکہ برد فلک ساحل ز بحر
نیت و را جسمی و فی دید نیت	نیت و را اجاد مکان و غنی است

آغاز دیوان رئوف شیرازی

لطافش تجلی باشد و گاهی کج و نسیب باید که هست بکار رود و در اصل نظر کج و نکار رد
از خود غایب شود و از غیر حق نشانی فانی مطلق گردد و ملاحظه و انقاش مخصوص
بجناب بدست باشد و پس از گاهی ملاحظه خود کند از این جهت که ملاحظه حق است
و از این جهت مطلق کننده از این جهت که ذات خود را صاحب جهان ربیبی درستی
بیند و چون عرفان با این مقام رسد از این تجلی وصول رسیده باشد بطنی است
و جمیع طالبی الحق الی ذلك المقام بحمد الله و علیه و آله و سلم متوجه علم
و هدایت فرماید و الحمد لله العظیم المتعالم و القدره و السلام علی من اتبع الهدی

قد وقع الفراعنه تسویه هذه النسخة الشريف البارک محمده الجواهر
لسن اراکسی گوهر مراد علی بن الولید الضعیف
محمد بن محمد صادق غفر الله له و اولاده
یوم انشاء ثبت نم نم نورال
سنه و سبعین بعد الالف لله
السنة و الف و الف و الف
القصد و الف و الف و الف
الصفحة و الف و الف و الف
الکتاب و الف و الف و الف
والله اعلم بالصواب

پایان گوهر مراد، نسخه موحد محمدی

بَصِيرًا مَرًا لَصَبُورًا إِلَىٰ مَرَادِهِ
هر که در کارها صبور بود، غایت در دلتش سرود بود.
يَبْلُغُ الْمَرْءُ بِالصَّدَقِ مَنَازِلَ الْكِبَارِ
صدق مردمانت در همه احوال که رساند بمنتهای کمال.
سُبُوْدُ الْمَرْءِ قَوْمًا بِالْإِحْسَانِ إِلَيْهِمْ
هر که احسان کند شود بهر، بر همه خویش و قوم خود یک سر.
بِأَسْرِ الْقَلْبِ رَاحَةُ النَّفْسِ
هست در آسایش راحت تن و جان، نیست امید جز غم و وجوهان.
تَسْعَدُ الرَّجُلُ بِصَاحِبَةِ التَّعَدِ
هر که با بیک نخت پار شود
جَزْمٌ وَحَقُّوْهُنَّ جِنَارٌ شَدِيدٌ
بَلِّغِ الْمُقَابَلَةَ
نمت کتاب مثل اللافی
بعون الله العالی
فی ۳ شهر رمضان
۱۲۶۷ هـ

لاعدم جواز العمل بالأبواب الرواية تعبلا فاذا عرفت فائدة الاجازة فلنذكر
 جملة من اسانيدنا وطرقتنا الى ارباب الاصول المعتبرة والكتب المشهورة
 حتى تنتمى الى الائمة المعصومين الى رسول الله صلى الله عليه واله الى
 جبرئيل الى رب العالمين فاقول روى جميع كتب الاخبار الساطعة الانوار
 سيما الكافي والفقية والتهذيب والاستبصار المشهورة في هذه الاعصار
 واشتهار الشمس في رابعة النهار والمجموع الثلاثة الكبار الوسائل والوافي و
 السبل البحار تلك الاربعة للحمد بن الثالث الاوائل وهذا للحمد بن الثالث
 الاواخر بل اروي جميع ما الف في الاسلام في فنون العلوم الشرعية والرسوم
 المرعية من العقلية والنقلية والاصولية والفرعية والتفسيرية والادبية
 فاني ارويها جميعا سماعا او قرائة او اجازة وهي اعلم فائدة عن جملة
 مشايخنا الكرام وفضلنا العظام واسانيدنا النخام فالذين
 اروي عنهم بالسماع والقراءة عدة من الاعلام منجهرو وهو اجلم شانا
 واعظمهم مكانة العالم الاعلم والاستاذ الاقوم قدوة الانام وعلما الاعلام
 حجة الاسلام المجاهد في الله اللاب عن دين الله المشيد المشريعة رسول الله
 صلى الله عليه واله واحد العصر والزمن سيدنا الميرزا محمد حسن الشيرازي
 الغروي العسكري تغرة الله برحمته ورضوانه واسكنه بجوحة جنانه وصنم
 العلماء العلامة والفاضل لفهامة خريت طريق التحقيق وبالك اسرمة
 الفضل بالنظر الدقيق المولى الارب الحاج ميرزا حبيب الله الرشدي
 الخفي قدس الله سره ورفع في الملاحة الاعلى ذكرا وصنم العالم العامل

الرحم
 من الله
 احسن
 العالم
 باطن
 سيد
 الكرمي
 بل صاحب
 رايته
 المشايخ
 هنا
 المذكور
 بالبروي
 منهم
 هو
 عبد
 من
 النوري
 العالم

۱۷۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله على نواله والصلوة والسلام على محمد وآله وبمحمد بقول خادم علوم
اهل البيت اللائذ الغائذ بهم المنهج مطبته بابواهم التنبيه التابذ لكل ولوجه رؤهم وكل
مطاع سواهم المشرف بالانساب الهم العبد المصطر المسكين «ابوالمطالبيته شهاب الدين
الحسيني المرعشي النجفي» اخرج باربعين الدنيا مع ولايتهم وحشر تحت لوايتهم امين .
انه لما كان علم الحديث بفضونه وشعوبه من اهم العلوم الاسلاميه والفضائل الهامه فوجت
اليه نظارا لفظا حل والنقول وانصرفت همهم نحوها فكم ترى من محدث وحافظ وحاكم ومير
ولله درهم وعليه اجرهم حيث لم يألوا الجهود والساعي في الضبط والتنسيق والتعليل والتدوين
انفوا الجوامع الكبار والصغار .

وبهذه كانت الانلاك في سلسلة رواة احاديثنا اذ انما الهدي ومشاكي
الانوار في النبي عليهم السلام والنجية ، والانحراط في زمرة المحدثين عنهم ما يتنافس
فيه المنافسون وتهوى اليه الافئدة من كل فج عميق .

استجاز عني العلم الجاه المستبح المضطلع الخريت الماهر في
الحديث والتاريخ حجه الاسلام والمسلمين الحاج الشيخ ذبيح الله
المحلاتي ثم العسلي ثم الطهراني دام الله وبيده في رواية تلك الاثار المعنفة
الموصولة المتصلة المودعة في جوامع الحديث من الكتب الاربعة وغيرها من الزبر المولفة
في هذا الشأن .

وحيث كان حقيقا لما هنالك وجدته بذلك اجرت ان يروها عني بطرف الكثرة المنظفة
المنهبة الهم ولا مجال لدراسماء مثالي جيبعا وكفى بما سعه المجال فاقول :
منها ما ارويها عن شيعي الاسناد ومن اليه الاسناد وعليه الاعتماد فطب على الاجازة ومو
اكر الفضل في الرواية آية الله في التزم الشريفة الجليلي محمد السيد الحسن صدر الدين الموسوي

سید محمد

الحمد لله على فضاله ونواله واصلوه على خير واله وبعد فحقنا
 انه حامي سلفنا صلوات الله عليهم اجمعين ورجل الحكيم الامير الحاج محمد
 بن احمد اصفهاني رحمة برکاته از جانب حقير محازند در اخذ
 امام و سایر وجه شرعی و دست گران ان با مؤمنین و
 سید از خندک انرا در شرح و شرح و علم محدود و شرح
 و روشنگر دیگر اکتبر شده و قیصر سید گرفته جدا
 و جبر نند و نیز مجاز در روایت اخبار و آثار و غیر
 از ائمه اطهار که در کتب مجربه شیعه نقل شده و
 امده است رعایت حیاط را در هر حال از دست دهند
 و در خانه از معظله و مؤمنین ملتزم باشند و السلام

خیر خاتم سید محمد

۱۲ صیام ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بعد از حمد و سوره حضرت طباطبائی رحمه الله قایم علیهم السلام فرمودند: «...»

بمنزله در تقدیمی مذهبیه و اخذ سهم از علم السلام که پس از اخذ نصف از وجه
و نصف دیگر در حوزة علمیه بنام حقیر رسیده و بقدر رسید در وقت تمام جهان
ایضا فرمودند و ممالک در مولد مشاگرد تعلق غم و دستگیر مولد
و صرف نصف سهم از علم السلام برایشه طلب آن حدیث که در علم
در آن تکمیل میکنند و حقان و نبوت و در دینی و عطا
مبهر عزیزان که علی در امر ضرورت و خدایه مدارا در علم
بلکه مانند آن است و مجازت در نظر روایات و مجاز از آن علم
از کتب معتبره و شیعه ضرورت این علم میدارم که مؤمنان از آن علم
بجمله مؤمنانند برکات آن محفوظ بمانند فوراً خاتم حقیر از آن
و برادران نیز در مطران اجابت از عیبه علم السلام
نویسند ۲۷ شهریور سنه ۱۳۰۹

عبدالله بن محمد باقر

۱۷۴

